SUSCRIPCIÓ
Barcelona . Una pesseta al mes
Espanya. . 4'50 pessetes al trimestre
Extranger . 9'00 id. id.
Pagant per anys, una pesseta de rebaixa

EL:POBLE:CATALA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
CARRER DE SANT PAU, 6, PRINCIPAL
IMPREMPTA
CARRER DE FORTUNY, NÚM. 2 TERS.
TELÈFONS
REDACCIÓ, 723 -- IMPREMPTA, 2.298

ANY X.-NUM. 2.939 | BARCELONA, DIUMENGE 30 DE MARÇ DE 1913 | UN NÚMERO, 5 CÈNTIMS

CHASSAIGNE FRÈRES
PIANOS AUTOPIANISTES
Passeig de Gracia, n.° 88.- Telefon 2363

Construits per complet en sos tallers
Patent 50.277. 65 y 88 notes. Registre de melodía. Guía Rolls automàtics. Solids artístics i de fàcil maneig. Gran assortit de Rolls marques: Aeolian C.-Imperial.-F. I. R. S. T. i les notables Rolla Artis, interpretats pels mellors artistes d'Alemanya

Cap producte ha pogut igualar
les virtuts terapéutiques de les
PASTILLES MORELLÓ
Pera curar els **Refredats, Tos, Catarros, Asma, bronquitis, Ronquera** *etc.—El seu us pot ser ilimitat*

Dr. MARCH ex-ajudant del *Dr. Mouro* de Burdeus.—Gola, larinx, nas i oit.—Fontanella, 15, 1.er, 1.ª. Consulta de 3 a 5.

Vents d'intriga

En Romanones, seguint la dita catalana de que, «qui dia passa any empeny», amb una por cerval a l'obertura del Parlament, s'ha decidit a fixar una data pròxima per a l'obertura de les Corts. Tindrà més allargos la data aquesta? No'ns estranyaría pas gens ni mica. La política de dilacions dels partits lliberals és ja cosa coneguda. I el comte de Romanones, mestre d'habilitats i d'intrigues, té una reputació gens favorable per a que's pugui posar confiança en les seves promeses, amb més motiu que fins avui no tenim cap prenda d'aquesta paraula.

Però suposant que aquestes promeses den Romanones són fetes amb intenció de dur-les a la realitat, confessem que no'ns acaba de satisfer quelcom que en la política hem pogut observar i que podría obeir a una intriga.

«El Imparcial» del divendres, en la seva secció «Pólvora en salvas», publica un solt que diu:

«Según parece, el Sr. Montero Ríos va a realizar ahora su anunciado viaje a Lourizán.

Es extraño que, habiendo pasado en Madrid la temporada del frío, quiera abandonarnos cuando mejora el tiempo.

Y más extraño aún que su marcha coincida con la apertura del Parlamento.

Por lo visto, el Sr. Montero Ríos tiene más miedo a las Cortes que al invierno.»

No compartim l'opinió del diari anticatalanista. Creiem més bé que tot podría obeir a una intriga tramada contra Catalunya. En Montero Ríos és un enemic irreconciliable de les Mancomunitats i de tot lo que representa un bé per a la nostra terra. La seva marxa de Madrid en els precisos moments en que van a obrir-se les Corts, o és una intriga per a crear dificultats an en Romanones, o bé és una intriga del quefe del govern i el vell de Lourizán, per a simular aquestes dificultats i que aquestes en facin sorgir d'altres.

Vingui lo que vulgui no'ns sorpendrà gens. Estem acostumats an aquesta política, i no més ens queda un camí a seguir, posar-nos en guarda per lo que pugui venir.

Però que no's creguin els hàbils polítics centralistes que nosaltres i amb nosaltres tot el poble de Catalunya ens conformem amb aquestes intrigues baixes i el resultat que amb elles es pugui perseguir.

Aquests jòcs de compares i comares; aquests ajornar totes les qüestions que'ns afecten, ens posen en guarda i ens ratifiquen en el criteri de l'infeconditat de la política i dels polítics de Madrid. Aquests jòcs a lo Maquiavel de menor quantía, tenen la virtut de no arreglar rès ni convèncer a ningú, i de produir la indignació en tothom.

Revista estrangera

L'actitut de l'Anglaterra

Han estat particularment interessants els debats que s'han descabdellat darrerament a la Cambra dels Comuns, i el tema dels quals ha sigut la política internacional del Regne Unit i d'una manera especial la «entente» franco-anglesa.

Quins són els llaços diplomàtics que uneixen la França i l'Anglaterra? Hi ha entre les dugues potencies algún pacte militar per al cas d'una guerra? Aquestes qüestions ofereixen una certa obscuritat. A la Gran Bretanya, els germanòfils — que són precisament els lliberals més esquerristes — sofreixen una mena d'obsessió sobre aquest punt i voldríen de totes passades aclarir el misteri.

Mr. Asquith, al pendre part en el debat, declarà que no hi ha cap tractat d'aliança secret entre'ls governs de París i de Londres. Però és evident que hi pot haver un compromís, i això és lo que demanaven que s'aclarís els diputats ministerials Mr. King i Mr. Byles al presentar a la Cambra una moció en la qual es feien al govern les preguntes següents:

«1. Té l'Anglaterra l'obligació d'enviar en socors de França, en determinades circumstancies, una força armada, amb missió de cooperar a la seva acció a Europa? Si és així, quins són els termes de la convenció resultant d'un tractat, o de les seguritats donades a la nació francesa?

»2. En els presents moments, està limitada la llibertat d'acció de la política d'Anglaterra per tractats, «ententes» o obligacions, en virtut de les quals s'hagin de desembarcar en determinades circumstancies forces militars angleses en el continent per a pendre part en les operacions militars?

»3. En 1905, 1908 i 1911, ha ofert espontaniament Anglaterra a França l'auxili d'un exèrcit anglès que, desembarcant en el continent, tindría per missió ajudar a França en el cas que esclatessin a Europa les hostilitats?»

No cal ésser gaire entès en materies diplomàtiques per a compendre que'l govern britànic no podría contestar categòricament les preguntes dels curiosos diputats. Així i tot, la contesta de Mr. Asquith tingué importancia ,puix, a manca d'altra cosa, declarà que no hi ha cap tractat secret que restringeixi la llibertat del Govern i del Parlament de la Gran Bretanya en cas de guerra. Heusaquí les paraules de Mr. Asquith:

«Conforme he declarat ja precedentment, la Gran Bretanya no té cap obligació secreta o ignorada del Parlament i en virtut de la qual hagi de pendre part en cap guerra.

»En altres termes: si esclata una guerra entre les potencies europees, no existeix cap convenció secreta que pugui entrebancar o restringir la llibertat, ja del govern, ja del Parlament, i impedir-los decidir si la Gran Bretanya ha de participar o no en la guerra.

»En quant a l'empleu que hagués de fer-se de les forces navals i militars, en el cas que'l govern i el Parlament decidissin pendre part en la guerra, és clar que no's pot fer per endavant cap declaració pública.»

El primer ministre anglès assegura, doncs, que no hi ha cap tractat, cap convenció. Però no parla dels compromisos verbals propis d'una «entente». I tota la «entente cordiale» està, segurament, en aquests compromisos verbals. Els diputats Mr. King i Mr. Byles s'han quedat sense saber allò que més els pot interessar.

D'altra part, Mr. Asquith ha declarat que la Gran Bretanya es reservava el dret de pendre part en una guerra continental si això convenía als seus interessos. La majoría dels diaris francesos s'han donat per satisfets amb aquesta salvetat.

La cosa que's dedueix de les declaracions i de l'actitut de la Gran Bretanya és que aquesta no s'ha compromés a ajudar a França en tots els casos. Tot indica que la cooperació anglesa es limita als casos següents:

1. Si la França fos atacada per l'Alemanya, sobre tot per mar.

2. Si els interessos de l'Anglaterra coincidissin amb els de la França davant de una guerra europea.

Se podría donar el cas que, sense ésser agredida, la França entrés en combinacions guerreres contra l'Alemanya, i que se debatés un plet en el qual la Russia, aliada de la França, fos la principal interessada. Com que actualment, els interessos britànics i els rsusos no s'avenen, ni en l'Orient europeu ni en l'Occident asiàtic, la Gran Bretanya no's podría posar pas al costat de la doble aliança. Aquesta actitut anglesa ens apar ben natural.

A. R. i V.

Teatres i Concerts

ATENEU PI I MARGALL

Promet veure's molt animada la funció que'ls nostres correl-ligionaris de la Barceloneta, celebrarán en el seu local social, aquesta nit, a les nou, posant-se en escena el drama en tres actes «La mort civil». S'acabará la festa amb un lluit ball de Societat.

ROMEA

El proper divendres farà el seu debut en el Teatre Romea la popular i simpática actriu cómica Mercé Ramos, la que després d'alguns anys de permanéixer retirada del teatre, ont tants éxits obtingué en calitat de tiple cómica, torna de nou a l'escena, dedicant-se ara al genre cómic en la Compañía que dirigeixen els primers actors senyors Larra i Giménez.

EPITOMES

La Política i el Revisionisme

VII

Evolució socialista i mites socials

Explicant en Pere Corominas en l'introducció a «La vida austera» l'historia del seu llibre, demana an el lector que no s'aturi a considerar-lo com a obra de pura llògica, car ell a l'escriure'l no ha cercat tant la freda veritat intel-lectual com les veritats cordials que portem en lo más pregón de nosaltres i que son joia i sentit del nostre viure.

Una norma semblant ens ha guiat quan impressionats per l'atac formidable del revisionisme contemporani, hem intentat passar per son cedàs rigurós idees i sentiments als quals servem afecte.

Així hem vist la nostra vella aspiració nacional elevar-se al plànol de l'estadisme modern, i el nostre culte a la «forma» republicana, ascendir a valor de tradició devenint ideal estétic de raça: per contra, hem tingut d'assistir al dolorós espectacle que és sempre'l veure mutilats per l'evolució dels temps, antics dogmes...

Aquests dessemblants valors, intel-lectuals o positius, que'n despit de la crítica's renovellen amb acreixement o disminució de poixansa, estimant-los element d'activitat política, els califiquem també de «veritats cordials» de veritats-forces.

Anàleg procedir seguirem ara en aquestes darreres ratlles de la serie, que a tall d'epileg, destinem a l'Avenir Social.

En tres períodes clarament determinats se'ns fa ja possible avui, dividir l'evolució del socialisme.

El primer o pre-marxista resalta per son carácter esencialment útópic, idilicament utópic. S'imagineu les Icaries, s'organitzen els Falansteris...

El segón, i heusaquí un cas en que lo líric precedeix a lo épic, l'omple tot sol lo que hem denominat merxisme pur: concepció materialista de l'Historia, determinisme históric, daltabaix final. En aquesta segona etapa, s'escriu amb El Capital, el Poema del Proletariat. Impera omnipotent i magnífic Ferrán de Lasalle proclamat pels seus «Rei dels obrers».

El tercer período és d'acció. L'acció socialista conté dues tendencies sólides. Entre elles no hi há únicament diferencia de grau sinó diferencia de naturalesa. Se tracta de veure per quina de les dues serà canalitzada l'acció social futura.

Georges Sorel, clou ses «Reflexions sur la Violence» amb aquestes paraules: «Podrien comparar-se'ls socialistes parlamentaris an els funcionaris amb que Napoleó havía formar una noblesa i que treballaven a reforçar l'Estat legal per l'antic régim. El sindicalisme revolucionari fa de bon comparar amb els exércits napoleónics, quals soldats acompliran tantes proeses tot i sabent que romandrien pobres. Què ha quedat de l'Imperi? Rès més que l'epopeia de les grans batalles; lo que quedarà del moviment socialista actual, serà l'epopeia de les vagues».

Estem, doncs, davant d'un mite que prete elevar el proletariat a lo sublim, per la violencia.

L'altra tendencia sólida, no té encara comú denominador: socialisme científic, laborisme socialista o reformisme. An ella hi pertanyen totes les iniciatives socialitzants, siguin o no proletaries. Berstein li donava principi al clamar contra l'evident contradicció de l'oportunisme socialista.

L'eficacia del gest de Benstein i la vitalitat d'aquesta segona tendencia sólida la tenim en l'acció social de l'Estat i municipis, en la xarxa cada día més estesa del cooperativisme en el socialismé administratiu dels Sidney Webb que'ns era un dia sabiament exposat per en Ramir de Maeztu.

L'única coincidencia que notareu entre les dues branques socialistes — sindicalista revolucionaria i laborista — és el seu afany d'acció que separant-les del nexe que fou Carles Morx ha revelat a cada una sa veritable naturalesa.

Des de'l moment que això succeía, el sentit d'oportunisme socialista que representaven sobre tot la social-democracia alemanya i el partit socialista unificat francés queda ferit de mort.

Consisteix, segons George Sorel, la táctica de l'oportunisme socialista «en buscar l'apoi de l'administració per a conseguir certes ventatges, i en fer de tant en tant discursos revolucionaris».

Els táctics socialistes devien aspirar a ocupar un lloc intermig entre l'arbitració revolucionaria i l'intervenció política, acceptant del Govern els beneficis si bé tement-ne un xic la responsabilitat. L'actitut seva no té per fonament les forces sinó els pesos, l'estàtica social.

Es inevitable que a la primera oscilació vacili son edifici.

Repari's com l'acció social el precipita el bloc socialista «oficial», no'ls escapa pas l'estat de crisi que atravessa la seva, en apariencia sólida unió.

Reparis com l'acció social el precipita cada vegada més cap a un franc laborisme, enterrant programes veritables meravelles de sabi artifici per a sortejar a la crítica.

Una visió clara de l'evolució que preveiém pot donár-nos-la Bélgica ont en aquestes hores se debat el plet del sufragi universal.

Figurém-nos que'ls socialistes belgues —i remarquis que a Bélgica és encara un dels punts ont el socialisme té una significació més laborista — arriben al Govern.

No és veritat que'n aquest cas tan probable els socialistes belgues tindrán que abandonar tota la literatura, poca o molta, que a l'entorn de la lluita de classe hagin escrit i declamat?

No és veritat que a l'integrar-se definitivament en la Política haurán de parlar tant sols de la cooperació de classes i que an aquells que'ls demanin compte d'antics plans redemtoristes tindrán que contestà's-hi amb la frase de Maurice Bourquiu: «l'estat social que anem a instaurar no será pas una apoteósi, després de la qual no'ns quedaría rés més a fer que baixar el telón».

I és que l'evolució natural del sociame no comporta altra cosa. No hi ha que partir de les «Reflexions sobre la Violencia» tendencia revolucionaria veritable, ni lluita de classes possible fora del sindicalisme revolucionari i del mite de la Vaga General, com no hi há reformisme social llógic apartat de la Política i de les construccions civils.

⁂

L'obra de George Sorel, representa també un esforç per a elevar els conflictes socials a un nivell d'alta idealitat.

Es, gracies an ell, que podem dir que l'avenir social és de l'épica, i això, a nosaltres de sang aria, sempre'ns farà batre'l cor.

Si els socialistes laboristes o amics de un perfeccionament del régim actual, no saben oposar un mite a un altre mite, evidentment se trobarán febles enfront del sindicalisme revolucionari.

El mite de la Vaga General, com a força social motriu, té per base científica aquests mots de Sorel: «fer ciencia, és conéixer les forces que existeixen en el món i posár-se'n estat de servir-sen raonant segons experiencia».

L'antipatriotisme, la lluita de classes, la idea de destrucció de la societat burgesa, son perfectament evocats i resumits no el mite de la Vaga.

Per qué no buscar, partint de la mateixa base científica, forces de coordinació que oposar a les de violencia i exclussió proletarianes?

L'Estat no; l'Estat és sempre autoritat, llei, imposició.

El sentiment de patria tal volta, peró aquest sentiment se traduex plásticament en institucions com l'exército, la monarquía...

Teniu la força de coordinació per excel-lencia, jo la veig avui en una renaixensa del mite clàssic, de la gloria, de la grandesa de la ciutat.

No sentíu com d'aquesta manera queden les coses, naturalment delimitades? Ont acabi l'influencia d'un mite començará justament la de l'altre: tan sols el qui's desinteressi i no vibri per les coses de la ciutat podrà sentir amb totes ses conseqüencies el contingut de la vaga sindicalista.

Quan exaltem a la Ciutat-mite, és clar que no vinculém amb ella altres elements que'ls que tenen valor contemporani. Per això no tindría necessitat de mostrar-se católica i papal com hauría precisat en el sigle XV i en canvi hauría de ser intensament socialista, en el sentit d'aprofitar per a la seva poixansa aquesta magnífica força.

L'Avenir social entre dos mites heròics? Qui sab! Al menys, si han mort les utopíes i la ironía ha fet callar als profetitzadors d'apoteòsi, la nostra fè i el nostre amor bé l'hem posat en un dia de gloriosa síntesi; obra aquesta més limitada, però infinitament més nostra.

ABEL HUC

Aplec nacionalista a "La Salut,, de Sant Feliu del Llobregat

Avui es el dia en que's celebrará l'aplec patriótic que ha organitzat la «Joventut Catalanista» de Barcelona, en celebració del XXI aniversari de les Bases de Manresa.

L'«Aplec» será un éxit, tant per les admissions rebudes com per el gros nucli de catalans que hi assistirán a donar fé del gran amor que senten per Catalunya. Molts serán les entitats que hi concorreràn a l'aplec amb llurs banderes i aquestes onejant en plé camp, senyarán el pas d'estols dels bravs defensors de Catalunya. A l'aplec, ferem coneixensa amb els Jovestels, aquesta Joventut sana de cós i ánima.

Catalanistes a l'apleg!

Notes:

Donada l'inseguretat del temps en tot el mes de març, especialment aquests últims quinze dies, la Comissió organitzadora fa avinent que l'aplec no's sospendrá per cap motiu al menys que plogués molt.

—Els individus de la comissió organitzadora, portarán el distintiu de l'Unió Catalanista, sobre un llasset de color vert.

—Els que no puguin passar tot el día a «La Salut» vulguin assistir a l'aplec a la tarde i arribar just per a esser-hi des de la primera sardana, deuen marxar en el tren que surt del Passeig de Gracia a les 12'45.

Dr. Serrallach *Vies urinaries*
12 a 2 y 6 a 7. Pelai, 40.
Consulta económica, de 7 a 9, Jovellanos, 9.

FILLS DE F. MAS SARDA
RAMBLA DEL CENTRE 23. - BARCELONA
Negociem els cupons Interior i Amortitzable 4 %, Municipals, Obligacions Foment, Bergas, Cotxes-Autos i altres venciment primer abril, i desde dit dia paguem el cupó n.° 19 de les Accions Foment d'Obres i Construccions a raó de 20 pessetes, lliures d'impost.

De Política

Notes i comentaris

Per la llibertat de conciencia

Firmada pels senyors Lluis Simarro, Robert Castrovido, Lluis Morote, Julià Besteiro, Víctor Gallego, Segimón Pey i Ordeix, Eduard Barriovero, Francisco Oviedo, Alvar d'Albornoz, August Barcia, R. Martínez Sol, Francisco Escola i Enric Barea, hem rebut una atenta lletra demanant-nos l'adhesió d'EL POBLE CATALA al miting que avui s'ha de celebrar a Madrid per a demanar la llibertat de conciencia i la neutralitat de l'Escola en materia religiosa.

Naturalment que havent sigut l'Unió Federal Nacionalista Republicana la que a Catalunya interessés a l'opinió lliberal en favor de dita campanya, hem de veure amb simpatía com els elements lliberals madrilenys se l'emprenen també en son país. Però hem de dir també amb sinceritat que la nostra adhesió a l'acte de Madrid solament l'enviem en dit sentit i en el ben entès de que no's converteixi dit miting en un acte d'adhesió a la política del comte de Romanones, política que ni en aquest assumpte pot satisfer les aspiracions de l'opinió lliberal i molt menys la catalana, que van molt més lluny, de les meçquines reformes que intenta el govern.

Armonies jaumistes

Continúa sense resoldre'l plet existent entre'ls jaumins de Barcelona.

La nova Junta de l'Ateneu Tradicionalista sembla que no s'avé a que'l quefe regional no obligui a «El Correo Catalán» a publicar que dit Ateneu es troba dintre l'organització oficial per haver complert amb el requisit de visitar al duc.

Per a tractar d'aquest assumpte el president de l'Ateneu senyor Vives visità al duc, sense que en l'entrevista hi hagués avinença.

En vista d'això la Junta ha acordat visitar novament i per última vegada al duc, per a exposar-li lo anòmal de la situació que atravessa el Círcul.

Conferencia

Avui, a les onze del matí, l'escriptor llibertari don Anselm Lorenzo donarà en l'Ateneu «Pi i Margall» de la Barceloneta la seva anunciada conferencia sobre'l tema «El proletariado en marcha».

En Pau Iglesias

Amb el ràpid d'ahir matí tornà cap a Madrid el «leader» socialista don Pau Iglesias. Fou despedit per un nombrós grupu d'amics.

La Davantera

Els joves del Grop Catalanista «La Davantera» en l'Aplec d'avui repartiràn unes fulles que cridaràn fortament l'atenció per la seva originalitat.

El Conseil Directiu de dit Grop prega a tots els seus inscrits i amics que avui, día 30, es reuneixin a les nou en punt del matí en el Passeig de Gracia, cantonada al carrer d'Aragó, davant la font de la dreta, per a sortir en el tren de les 9'15 cap a l'Aplec de Sant Feliu.

Varies

En les llistes de suscripció al miting i banquet de la «Diada regionalista» hi figuren tots els senadors, diputats a Corts i diputats provincials regionalistes; els regidors de Barcelona i molts arcaldes i regidors del reste de Catalunya; artistes i escriptors; moltes distingides personalitats del Comerç i de l'Industria de tot Catalunya i els presidents de més de 20 societats adherides a la Lliga Regionalista.

—Amb l'exprés arribà ahir de Madrid el senador i director de l'«A B C», senyor Luca de Tena.

QUI TINGUI TOS
que prengui l'antiga y acreditada **pasta pectoral**, balsámica, expectorant, demulcent y calmant de la **Tos**. Antiga preparació del **Dr. Andreu**. Fórmula publicada. Demanis a les farmacies.

ESTOMACAL
Con el Elixir Saiz de Carlos
se curan las enfermedades del estómago é intestinos, aunque tengan 30 años de antigüedad y no se hayan aliviado con otros medicamentos. **Cura las acedías, dolor y ardor de estómago, los vómitos, vértigo estomacal, dispepsia, indigestiones, dilatación y úlcera del estómago, hiperclorhidria, neurastenia gástrica, flatulencia, cólicos,**
DIARREAS
disenteria, la fetidez de las deposiciones, el malestar y los gases. Es un poderoso vigorizador y antiséptico gastro-intestinal. Los niños padecen con frecuencia **diarreas** más ó menos graves que se **curan,** incluso en la época del destete y dentición, hasta el punto de restituir á la vida á enfermos irremisiblemente perdidos. Lo recetan los medicos.
De venta en las principales farmacias del mundo y **Serrano, 30, MADRID**
Se remite folleto á quien lo pida.

LLIBRES

Els folletins den Baroja.

Quan va aparaixer «La feria de los discretos», novela den Baroja, a l'enviarla a un amic, li assegurava, amb judici breu i planer: «Es el més deliciós folletó escrit en llengua castellana per a ésser llegit al llit un matí de sol, tot fumant cigarrets o en una tarde hivernenca al costat de la xemeneia.» Després de «La feria de los discretos», en Baroja transformà lo que podría suposar-se singularitat en sistema. Restaren enrera les noveles trascendentals i estètiques com «La Casa de Aizgorria», «Camino de Perfección», «El Mayorazgo de Labraz», i sorgiren les narracions de vides atrabiliaries, subversives, agres, amb flaire de miseria, amb posat de trinxeraires, amb silueta de cenacle insurgent, amb caminar d'aventurers. I així, accentuant aquesta humanitat seva, turbulenta i extranya, ha vingut a escriure aquests folletons nirviosos, trencats i interessantíssims.

Interessantíssims, mentres dura la lectura. Perqué en Baroja ens inquieta a lo llarg de la narració i l'inquietut acaba amb ella. Rebem la mateixa sensació que quan escoltem l'aventura d'un amic o el relat d'un succés apassionant. Podríem precisar amb una paraula el caràcter de les emocions que'ns dóna en Baroja: infantils. Dient infantils, volem calificar-les de cordials i ingenues. A un nen li expliquen un conte i el segueix bocabadat amb l'ànima. Es tant bonic tot allò, tant bonic... En els contes infantils les boniques són les coses i en les noveles den Baroja són els homes els interessants. En el fons de tot, curiositat sentimental.

Mireu aquesta darrera obra den Baroja: «El aprendiz de conspirador.» El títul excita la curiositat, i a les primeres planes, aquesta s'agudisa, perque en Baroja, a l'igual que'ls vells folletonistes, cuida de presentar el misteri i el personatge immediatament. El personatge és un avantpassat den Baroja, anomenat Eugení de Avireta. Va lluitar contra'ls francesos a les ordres del capellà Merino, després amb l'Empecinado per la llibertat, més tard escrivía amb els masons «El Espectador» i formava part de l'expedició den Mina; anà a Grecia amb lord Byron, a Mèxic amb en Barradas, a París a les barricades de l'any 30, a Vasconia contra'ls carlins. Tots els romanticismes se posen drets a l'anunci de aquesta vida multiforme, guerrera i arbitraria. Es l'ánima de l'any 30, cridem desseguida, emprò en Baroja ens defrauda immediatament, assegurant-nos que Eugení d'Avireta era tortuós, complexe, fret, enemic de projectar la fantasía sobre les dures realitats. Què era, doncs, Eugení d'Avireta? En Baroja no fa més que indicar-ho. Va viure intensament la seva época, era un lliberal fanàtic i estimava més els fets que'ls tropos. Es una lleugera presentació de l'hèroe Avireta. «El aprendiz de conspirador.» Després se continuará... En Baroja complex tot el decàleg del folletinista.

Diuen que la darrera obra representa una nova modalitat den Baroja perque aquest, enemic de la literatura històrica s'ha decidit a escriure amb marc d'història contemporània. Realment l'historia de Espanya resultaría interessant escrita per en Baroja o per l'Azorín. I uns nous episodis nacionals, un suplement que rectificarien l'esperit burgès i apacible dels den Galdós. Però en Baroja careix d'esperit generalitzador i la seva historia i els seus episodis no constituiràn, no seràn, més que anècdotes d'unes quantes dotzenes d'espanyols atrabiliaris i trescadors que aniràn llançant a lo llarg de les seves caminades un rosari de frases.

En les seves excursions històriques, en Baroja hauría d'encarinyar-se més amb els personatges llegendaris, que no pas amb els seus imaginatius. La seva ploma no fixa amb precisió'ls seus personatges. Jo no he pogut mai imaginar-me un home creat per en Baroja, fins a l'extrem de que en cap moment podría atribuir-li paraules o accions. En canvi, el coronel Martí Zurbano queda en la novela grabat a l'aiguafort. Però en aquest retrat, en Baroja precindeix dels seus procediments literaris, per a pintar-lo a la manera de Victor Hugo. Llegint la conversa den Zurbano i l'Avireta, se recorda la den Danton, Robespierre i Marat, o la den Cimourdain i en Gauvin en el «Noranta Tres.» Escenes a lo Rembrand, que fan passar pels folletins, una mica d'agradable i necessaría decoració literaria.

En Baroja té una força afectada, més está dotat de gracia. I sobre tot, no sembla espanyol. Ell, com Avireta, estima més els fets que les metàfores. I té una altre virtut. Malgrat l'amor que sent pels seus personatges, malgrat els seus comentaris i veure's passar an en Baroja per l'obra, projectant l'ombra de la seva barbeta roja, i el seu crani pelat i de volta, no cau en elegíes. Com els clàssics, no's commou davant dels dolors, ni dels espectacles sentimentals. En Baroja no es un metafòric, ni un ploraner, però no té prou duresa. No fa més que esgarrapar.

MARIUS

Arribada de mutualistes francesos

Demà, dilluns, a les 20'37 i en tren especial, arribaràn an aquesta ciutat per l'estació de França, aprop de 400 mutualistes francesos dels que a Montpeller acaben de celebrar el XI Congrés Nacional de la Mutualitat Francesa.

L'Associació «Unió i Defensa de Montepius de la provincia de Barcelona», recomana amb tal motiu a les Societats adherides que procurin concorreixi a l'estació una representació del seu sí, com a medi d'exterioritzar la proverbial cortesía de la nostra raça i la simpatía per als que a la veina nació practiquen els

ideals vinculats en les nostres Societats de socors mutus.

El concert que, amb motiu de la sessió que en honor dels mutualistes francesos ha organitzat l'esmentada Associació en el Palau de Belles Arts en la nit del propvinent dimarts, primer d'abril, tindrà lloc baix el següent programa:

Werther, fantasía, Massenet.

Per la Banda Municipal. — Sonata catalana «Les Flors de Maig» sobre motius populars J. A. Clavé. Executada en les orgues elèctriques pel Mestre don Robert Goberna.

Sota de l'olm, Morera.

Muntanyes regalades, Sancho Marraco.

El Mestre, Gelabert.

La donzella de la costa, P. Serra.

Per l'Orfeó Barcelonés. — La Patria nova, Grieg.

Per l'Orfeó i la Banda Municipal.

Un robo

La secció segona de policía dona un «parte» referent al robo de 45,000 pessetes comès abans d'ahir en el despatx que té establert al carrer del Rec, 65, baixos, don Josep Ventura, amb els següents detalls:

Que'l robo va cometre's foradant una caixa de cabals en sa part posterior fent un forat d'uns dos centímetres de diàmetre i a uns 25 centímetres del fons de la caixa, qual forat es veu a simple vista que està fet per mà inexperta.

Segons el perjudicat diu, varen entrar els lladres per una mena de reixa que dona accés al despatx i de la qual falta un barrot, que segons manifesta la mestressa de la casa ja falta desde fa uns tres anys.

En la porta de la casa no's nota cap violencia, aixís com atmpoc en l'entrada al despatx.

Ni el vigilant del carrer, ni el porter del a casa tenien cap noticia del succés fns quei's presentaren els agents de l'autoritat a fer l'investigació, no sabent tampoc res del cas el taverner del número 63, ont menja el perjudicat i el seu dependent.

El dependent manifestà que d'ordinari s'enduía la clau del despatx, però aquell día, per excepció, no se l'emportà.

De les investigacions practicades sembla que'l senyor Ventura va rebre'l día 26 al matí d'un client seu 24,000 pessetes.

Notes de Sport

Foot-ball

El partit de foot-ball anunciat per a avui entre'l «F. C. Barcelona» i el «Casual S. C.» comensarà a les tres i mitja en punt a fi de que pugui allargar-se en cas d'empat. L'equip que capitaneja en Carles Comamala, quins components permaneixen encare en la incògnita, sembla que están posseïts de una gran dóssis d'energía per a arrebasar al «Barcelona» el trofeu que tant cobdicien francesos i catalans o siga el campionat del Sud de França conjuntament amb llur magnífica Challenge.

Per tractar-se de Clubs pertanyents a diferenta Federació no es de dubtar que pér part d'ambdós contrincants se lluitará amb el desig d'evidenciar la supremacia de la que depenguin.

Ciclisme

Com ja déiem en la Plana Deportiva, avui s'efectuarán les curses de neófits segona i tercera categoría que organitza el Club Ciclista de Sans.

Els corredors de segona i tercera categoría sortiren de Sans, passant per Esplugas, Sant Feliu, Molins de Rei, Cervelló i Vallirana ont estará establert el viratge, tornant dels de Cervelló per Molins de Rei, Sant Vicens dels Horts, Sant Baudili, Cornellá, Esplugues i Sans.

Els neófits de Molins de Rei seguirán a Sant Vicens, retornant per la mateixa ruta que'ls de les categories superiors.

Skating

Tal com anunciárem el dijous a la nit, es feu el concurs de patins que com déiem, es dividia en dúes parts.

El concurs de balanceig obtingué els següents resultats:

El primer premi fou guanyat per la xamosa parella Carmina García-Manel Honorato que's distingiren per sa elegancia i variació de figures.

El segón, se l'emportá la joveneta parella Carmina Batlló-Santiago Febrer, que també ho feren molt bé. Ademés, hi prengueren part nombroses parelles que foren obsequiades amb savó fluit ofert per son fabricant senyor Vinyes.

El concurs de velocitat amb obstacles, obtingué els següents resultats:

Primer premi: senyor Enric Marcos, que feu el recorregut en 1 minut 45 segons.

El segón, el guanyá en Santiago Vilardell que feu el trajecte en un minut 55 s.

El primer cobrí la distancia, sense fer ni una sola falta; el segón ne feu una.

S'ha de fer constar que si'l senyor Alordo, no fos empleat de la casa, s'hauría classificat segón.

La festa resultá en extrem lluida, puig el ring oferia brillant aspecte, a causa de trovar-se plé a vessar.

Per a el mes vinent s'anuncia un gran concurs per a senyoretes soles.

Del Govern civil

Les explosions darreres

Parlant anit el governador de les darreres explosions en les linies de tramvíes, tregué tota importancia a la qüestió, atribuint-ho a jòcs de nois entremaliats. Per a demostrar-ho ens ensenyà una capsa de mistos tota aixafada i fumosa i amb un xic de pólvora cremada, que poques hores abans havía escampat l'alarma en el carrer Nou. També digué que altra de les explosions fou produida per la col·locació en la vía d'una capsa de pastilles de clorat per a la garganta.

Respecte al soroll d'abans d'ahir en el carrer del Nord de Sans, digué'l senyor Sànchez, que, segons el quefe superior de policía, el produ tun carrabiner al disparar el seu màuser tot perseguint a uns contrabandistes.

Com sigui que un company periodista fes algunes observacions en les quals s'hi trasllufa l'estranyesa de l'aludit per certes coincidencies, el governador insistí novament en que tot això no eren més que jòcs infantils.

Després ens digué que'ls nois detinguts a conseqüencia de l'explosió de l'estació de França, havien sigut posats en llibertat provisional.

De Sanitat

Per haver posat resistencia a èsser vacunats s'imposen multes de 10 pessetes a sis veíns d'aquesta capital i a un de Santa Coloma de Gramanet.

—Per no haver realitzat les obres ordenades per l'inspector provincial de Sanitat, s'imposen multes de 25 pessetes a 16 veíns d'Olesa de Montserrat.

—S'ordena a don Joan Fort que porti a cap certes obres d'utilització en tres estables de sa propietat.

Lo mateix s'ordena a don Martí Pich i a la senyora viuda de Camarasa.

Un bon home

La policía ha detingut a Josep Teixidor i Ferrer, natural de Belmonte (Lleida), qui ha confessat ésser autor del robo de joies comès a Santa Coloma de Queralt (Tarragona), el dia 25 del corrent.

La confessió l'ha feta després d'haver-se-li trobat en les butxaques nou rellotges, tres pulseres d'or (dugues d'elles amb diamants), tres cadenes de rellotge, dos imperdibles i altres objectes de valor.

Aquest «mano» ha sigut sentenciat altres vegades per robo, havent passat una temporada de tres anys i varis mesos a la presó de Burgos.

Notes varies

La policía ha denunciat al Jutjat dos establiments del districte de les Dreçanes, per jugar-s'hi als prohibits.

—Han visitat al senyor Sànchez Anido, l'arcalde i secretari de Sant Just Desvern, el comte de Lavern, la Junta del Vestuari de Nostra Senyora de Nazaret, l'arcalde i secretari de Sarrià, els diputats a Corts senyors Vila i Corominas i el doctor Plaetro.

—Ahir el governador anà a la festa del Turó Park acompanyat d'altres autoritats.

—Ha manifestat el governador que les darreres noticies que ha tingut de Manresa acusen tranquilitat absoluta.

—Se deia ahir que l'apatxe que va escapar del presidi de Tarragona havía fet cap a Barcelona, ont hi té, segons sembla, amigues i parents.

També's deia que la policía havía donat les ordres oportunes per a la seva captura.

De l'Ajuntament

Lo dels Encants

Ahir se reuní en sessió extraordinaria comissi d'Hisenda per a tractar de la solució que s'ha de donar a la qüestió dels Encants.

S'acordà aixecar dictamen al Consistori, proposant: Primer. Habilitar per hotel de vendes el mercat d'aviràm, amb la corresponent cambra de desinfecció; Segón. El mercat d'aviràm traslladar-lo al local del costat; Tercer. Interinament se practiquin obres per a aquestes habilitacions, traslladar els Encants a la Carretera de la Creu Cuberta, entre'ls carrers de Viladomat i Marqués del Duero; Quart. Se farà complir extrictament la disposició que prohibeix la venda d'articles nous, en els Encants; i Quint. Per tot lo que tinguí de fer-se se procurarà que hi hagi consignació en el pressupost extraordinari que està pendent de discussió.

Lo que no diu el dictamen és ont s'instal·larà el dipòsit que hi ha en l'edifici al qual, amb aquesta combinació, se durà'l Mercat d'Aviràm.

Hi haurà ademés un vot de minoría proposant traslladar interinament els Encants al Poblet, i un vot particular del senyor Oriol Martorell, mantenint en ell el criteri que sostenía com ponent de la qüestió i que no fou acceptat per la majoría de la comissió d'Hisenda, o sigui: que interinament s'estudia la construcció de l'Hotel de Vendes, els Encants se limitin al carrer d'Urgell des de la Ronda al carrer de Floridablanca, a tot l'entorn del mercat de Sant Antoni i en el carrer de Tamarit des del d'Urgell al de Viladomat. Ademés, en aquest vot particular se proposa que totes les parades que no càpiguen en aquest perímetre, se instalin en la Carretera de la Creu Cuberta.

De reforma

A la via Laietana (Reforma), s'hi farà una canalització provisional d'aigua i gas a no trigar gaire, a fí de que puguin ésser habitades aviat les cases ja construídes.

També molt aviat serà obert al públic el transit pel troç empedrat, des del carrer del Consulat fins prop de la plaça de l'Angel.

Present

En Pompeu Fabra, de l'Institut d'Estudis Catalans, ha anat a fer entrega a l'arcalde d'un exemplar dels «Himnes homèrics», traducci den Maragall.

Incompetencia

Per R. O. s'ha declarat l'incompetencia del ministeri de la Governació per a entendre en el recurs d'alsada interposat per don Francisco Adell contra la providencia del governador civil que desestimà, per extemporani un altre recurs contra l'acord de l'Ajuntament declarant la caducitat de la concessió que anteriorment li fou otorgada per a asfaltar el carrer d'Avinyó.

Successos

AGRESSIO

Dos subjectes agrediren en el carrer de Pujadas a Feliu Vilaplana, ocasionant-li una ferida en el front.

Fou auxiliat a la Casa de Socors de la Ronda de Sant Pere.

ACCIDENT DEL TREBALL

Treballant en una fàbrica del carrer de Nàpols, María Tomás, sofrí la fractura del braç dret.

Fou curada a la Casa de Socors del districte.

ATROPELL

A la Ronda de Sant Pere, un carro atropellá a Carles Aymat i Sebastiá Comas, causant-los contusions, de les que'n foren curats a la Casa de Socors del districte.

DETENCIONS

En el carrer de la Cadena fou detingut un subjecte que intentá apoderar-se d'un pernil.

—La guarda municipal montada, detingué a un individu que pretenia saltar la muralla d'una finca situada en el carrer de Nápols, encreuament amb la Granvia.

Se li ocuparen set rellotges, i una quantitat en metàlic.

ANUNCIS OFICIALS

SOCIETAT GENERAL D'AIGÜES DE BARCELONA

Amortització d'obligacions 4 per 100 — Serie A.

En el sorteig celebrat en el dia d'avui per al reemborso d'obligacions, ha correspost la sòrt als quatre lots de deu obligacions cada hú, que a continuació s'expressen:

4.741 a 4.750
3.071 a 3.080
3.061 a 3.070
3.761 a 3.770

Es participa als interessats que podràn percebre des del dia 15 d'abril pròxim, els dies feiners, la quantitat de cincentes pessetes per cada una de les obligacions a dalt indicades, deducció feta dels impostos legals.

Dit pagament s'efectuarà en la Caixa de la Societat Anònima Arnús-Garí, carrer Nou de Sant Francesc, número 7, d'aquesta ciutat, mitjansant entrega dels títuls reemborsables amb el cupò número 7 i següents.

Barcelona 29 Març 1913. — El Director, M. Bruniquel.

SOCIETAT ANÒNIMA "FOMENTO DE OBRAS Y CONSTRUCCIONES

Es participa als senyors accionistes de aquesta Societat que des del dia primer al 10 d'abril pròxim, ambdos inclussius i en lo successiu els dijous de cada setmana no festius, de deu a dotze, en la Caixa d'aquesta Societat, Ronda de la Universitat, 4, principal, i a casa dels senyors Fills de F. Mas Sardá, banquers, Rambla del Centre, 20, baixos, tots els dies feiners es procedirà al pagament contra'l cupò número 19, del saldo de vint pessetes per acció lliures d'impostos, que amb les quinze entregades a compte fan el dividendo de set per cent acordat repartir en la Junta general celebrada'l dia 26 d'aquest mes.

Barcelona 26 de Març de 1913. — El Secretari, Tomás Riera i Sans.

Butlletí del Treball

El bon camí

El rum d'estampats i acabats en teixits de cotó, és sens dubte una de les branques més interessants de la manufactura textil catalana. Milers d'homes hi há empleats en les diverses i nombroses fàbriques que, a Sans, Sant Martí, Sant Andreu i Barcelona, s'aixequen.

A milions puja el capital invertit en aquestes industries. I avui, obrers i patrons d'aquesta força productora de Catalunya, se han unit en dugues agrupacions—si poderosa l'una, l'altra encare més—patronals i obreres.

La lluita entre aquestes dugues agrupacions, entre'l patró i l'obrer, sería ruinosa per a tots, puig que la resistencia es més que segur se perllongaría toçudament per ambdúes parts.

Peró tant els patrons com els obrers han comprés quins son els seus interesos. En lloc de plantejar les qüestions entre ells, én els terrenys de la lluita social, s'han estimat més, davant de cada qüestió concreta, negociar, parlamentar llargament, fins a arribar a un acord, favorable al treball, a la pau i als obrers.

Aixís se logrà temps endarrera l'unificació de la jornada de 9 hores, i ara s'ha lograt declarar com a jornal mínim el de 24 pessetes setmanals; que no puguin treballar-se més que dugues hores extraordinaries cada día; i altres petites aventatges que demostren que'ls obrers van obtenint continuades millores que, encara que no tant grans com voldrien, totes plegades representen molt.

Sincerament felicitem a patrons i obrers, per aquest acord en les seves relacions amicals que estalvíen conflictes a una de les branques de la nostra industria.

Si aixís se comportaven tots els patrons amb els seus obrers i els obrers amb els seus patrons, altra sería la marxa de la societat actual. Podrien evolucionar els oficis, arribar-se a la consecució de grans millores, a la transformació progressiva de l'humanitat, sense odis i per lo tant sense sang. Peró la raó no s'imposa sempre. Devegades una societat obrera, la representació d'un ofici, presenta unes demandes de millores én sous i hores, que ja disfruta un cert nombre de treballadors d'aquell ofici. Vol dir que hi há cases que treballen amb unes condicions diferentes d'altres. Sembla, doncs, que sería molt natural que lo que tenen establert uns ho establissin els altres; mes encara que estranyi, no resulta aixís.

Sigui per mal entés amor propi, sigui per toçudería, sigui per inconsideració als obrers, el cas és que hi há patrons que davant de les demandes dels treballadors, observen una actitut molt estranya. Perqué, si presentades unes bases de treball per a unificar una jornada, per exemple, resulta que els qué treballen més hores no volen accedir a la rebaixa de la jornada, no hi há motiu ni causa que justifiqui aquesta negativa.

Actualment hi há algún conflicte originat per una causa d'aquestes. I ún se pregunta: Per quíns motius, si en un mateix ofici hi há cases que treballen 9 hores, no poden concedir-ho, aixís mateix, aquelles cases que no les treballen? Davant d'això no hi caben excuses ni hábils arguments; lo que poden donar uns, també es natural que poden donar tots. No fer-ho, es volguer provocar conflictes a gratcient.

Nosaltres repetim la nostra felicitació als obrers i patrons dels rams d'estampats i acabats en teixits de cotó. Aquest es el bon camí que s'hauría de seguir.

Evitar lluites es evitar odis i rencors, que sempre deixen un rastre de perjudicis i a vegades de desgracies, mentres qué résoltes les qüestions amb concessions mutues, queda sempre una estela de consideracions.

P. de P.

UNA CONFERENCIA

La «Association Internationale pour la Lutte contre le Chômage», que té la seu a Gant, ha invitat especialment a l'economista doctor Jaume Algarra, catedrátic i secretari del Circol de l'Unió Mercantil per a que assisteixi al primer Congrés Internacional que's celebrará en dita ciutat belga del 3 al 6 de setembre vinent, amb motiu de l'Exposició Universal.

El plánol dels treballs de la conferencia será'l següent:

I.—La col·locació. Resultats de l'estatística internacional.

II.—La vaga forçosa i el modo d'execució dels treballs públics.

III.—El segur contra la vaga forçosa.

VI.—Estatística relativa a la vaga forçosa.

VII.—Qüestions administratives referents a l'Associació Internacional.

Aquest Congrés tindrá com carácter essencial l'esser clós, puix solsament hi podrán concórrer els Poders públics, els membres de la secció nacional i les personalitats invitades pel Comité.

A L'UNIO ULTRAMARINA

A l'«Unió Ultramarina» hi va donar una interessant conferencia don Alexandre Bulart i Rialp sobre el tema; «Algunes consideracions sobre les vagues». Estudiá aquest greu problema baix l'aspecte económic, jurídic i social, demostrant un perfecte coneixement de la materia. El senyor Bulart i Rialp sigué molt aplaudit i felicitat per la nombrosa concorrencia que assistí a l'acte. El senyor Bulart i Rialp doná la conferencia en substitució de don Antoni Canals i Carreño per trovar-se fóra de Barcelona.

INFORMACIO DE BARCELONA

Des del primer d'abril pròxim i per durant tot el mes, a la Secretaría de la Cambra Industrial, Plaça de Santa Agna, 4, de deu a una del matí i de quatre a set de la tarde, estaràn a disposició dels contribuients per industries de les tarifes tercera i quarta, les llistes d'electors de dita Cambra conforme prescriu l'article 30 del Reglament per a la execució de la llei de Cambres de 29 de juny de 1911, al'objecte de que pels interessats puguin formular-se les reclamacions que entenguin procedents sobre inclusió o exclusió en dites llistes electorals.

Les reclamacions deuràn presentar-se en la primera quinzena de maig i deuràn ésser resoltes en la segona quinzena del propi mes per la Cambra, contra l'acord de la qual, podràn acudir en alçada els interessats davant del Consell Provincial de Foemnt i dels acords d'aquest dins dels cinc dies de la notificació, davant de la Direcció General de Comerç.

Per ordre de la Direcció de Correus i Telègrafs es convoca concurs per a dotar a l'Estafeta de Correus de Berga de local adequat amb habitació per al quefe de la mateixa, pel temps de cinc anys que podràn prorrogar-se per la tàcita d'un en un, i sense que'l preu màxim de lloguer excedeixi de 400 pessetes anuals. Les proposicions es presentaràn durant els trenta dies següents al de la publicació d'aquest anunci en el «Butlletí Oficial» de la provincia, a les hores d'oficina en la referida Administració de Correus i el darrer dia fins a les cinc de la tarde, podent abans enterar-se allà, el que ho desitgi, de les bases del concurs.

En la darrera sessió de la Junta Directiva del Centre Excursionista de Catalunya, s'hi doná compte de les excursions realitzades durent les passades festes de Pasqua i setmana Santa, que tant per la seva importancia propia, com pel nombre de socis que hi assistiren, entre'ls quals s'hi comptaven moltes distingides senyores i senyoretes, mereixen esser esmentades. No fent menció d'altres menys importants, les excursions foren les següents:

—A Gandesa, Horta, Morella, La Pobla de Benifarar, turó de tres reis i Vinaroz.

—De Calaf a Organyá, Solsona, ascensió al Gurb d'Oliana i Pons.

—Al Pic de Midi (Alt Pirineu francés).

—A la serra de Montserrat.

—De Lloret de Mar a Cap de Creus.

A Ull de Ter i Nuria.

A la serra del Montseny.

A Mallorca.

A les Serres de Greixa.

Al Santuari de Montgrony.

—Anís Sant Geroni «Montserrat». Cafés, colmados i confiteríes.

El col·legi de farmacéutics de Barcelona celebrará sessió ordinaria demá, dilluns, a les 4 de la tarde.

Avui, diumenge, a les onze del matí, don Albert Carsi donará a l'Ateneu Barcelonés una conferencia pública sobre'l tema «Geología comparada».

L'Institut Médi-Farmacéutic celebrará sessió científica ordinaria demá, dilluns, a les nou de la nit. El senyor Nubiola disertará sobre «Resultats obstétrics del Salvarsán».

«L'ordre humanitaria del 2 de maig», ha organitzat en el Teatre Principal, una serie de funcions per a la temporada de Pasqua, tenint lloc la segona d'abonament el vinent divendres, amb l'aplaudida obra catalana, «De Sant Pol al Polo Nord».—Donat el fi benéfic de la mentada associació no dubtem que l'abonament será escollit, el qual continúa obert per a les tres funcions de la primera serie, en «El Ingenio» Rauric, 6, i en el teatre de 9 a 11 nit.

—TOS, BRONQUITIS cróniques, les curen radicalment les GOTAS HELENIANAS. 2 pessetes frasc, farmacies i específics.

La coincidencia d'un accident ocorregut a les obres que realitza a Aitona «La Canadiense» amb la sortida de Lleida per dit punt de deu guardacivils, ha fet creurar erróniament a alguns corresponsals de la prempsa d'aquesta capital que s'havien desenrotllat successos desagradables. Sabem de bona tinta que, afortunadament, la sospita no té cap fonament, i que la sortida cap a Aitona de varies parelles de dit cos armat obeeix exclusivament a que, degut a la gran aglomeració de gent a que les importants obres referides han donat lloc, s'acordá la creació d'un puesto de guardacivil, el qual ha quedat establert aquesta setmana en virtut de la reial ordre corresponent, la firma i publicació de la qual, en la «Gaceta», van tenir efecte dies enrera.

La oCmissió d'Observacions sísmiques de l'Observatori Fabra, ha registrat les següents durant la setmana que va del día 21 al 27 del corrent:

Día 22.—Entre les 15 hores i les 17, hores, el péndul cónic registra continus grupus de rapidíssimes vibracions, algunes d'elles microsismes.

Durant tota la setmana, els microsismes son casi sempre molt débils.

—«Sastrería Modelo», Rambla de Canaletes, 11. Dissabte 29 i següents, gran exposició de genres i models per a la temporada d'estiu.

En el Dispensari Oftalmológic de l'Ateneu Enciclopédic Popular a cárrec del doctor F. Bordás s'hi han vissitat durant el primer trimestre del seu funcionament, en consulta alterna, cent deu malalts, i s'hi han practicat le ssegüents intervencions quirúrgiques: Iridectomía, una; extirpació pterigion, una; trepanació d'Elliot, dugues; enucleació, una; esclerotomía inferior, una; extracció simple catarata, una; operació de Panás, una; operació de Lagleyze, una; extirpació de la glándula llagrimal, una; raspat de granulacions, dos. S'han receptat lentes a 17 vissitats:

—Les persones que tinguin interés en assistir al curs práctic d'Oftalmología que explica en el mencionat dispensari el doctor Bordás, seguint el programa oficial de la nostra Facultat de Medecina, deuen inscriure's ben avial, ajustant-se a les condicions establertes, puix segons acord, no podrá excedir de deu el nombre dels assistents al mateix.

La Cambra de Comerç i Navigació d'aquesta ciutat, tenint en compte l'importancia que per als elements que representa ofereix tot quant es relaciona amb les patents d'invencions i d'introducció, els models i dibuixos industrials, les marques i noms comercials i les indicacions de procedencia, ha solicitat del Ministeri de Foment que s'amplii el plaç concedit per a que les Cambres de Comerç informin sobre l'avant-projecte de reforma de la llei de propietat industrial i comercial que's publicà a la «Gaceta» corresponent als dies 5 i 6 del mes actual.

La Cambra agrairà les observacions i indicacions que'ls elements que l'integren li dirigeixin sobre dit avant-projecte.

El dissabte, 5 d'abril, es celebrarà, en l'Ateneu Barcelonès, l'inauguració de la serie de conferencies que han organitzat els admiradors de les teories preconitzades pel doctor Marden. Aquesta primera conferencia correrà a càrrec del senyor Climent i Terrer que estudiarà el tema «Valor pedagògic de les obres del doctor Marden».

Les altres tres conferencies senyalades per al mes d'abril es celebraràn en la Casa d'América, Ateneu Enciclopèdic Popular i Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de l'Industria, en les quals el senyor Parera, Galí i Bofill i el mateix senyor Climent i Terrer, estudiaràn els temes següents: «L'èxit comercial mondial de les obres de Marden», «La formació del caràcter deguda a les obres de Marden» i «La vocació i esperit comercial de la joventut segons en Marden».

Segurament el mes de maig seràn començades les conferencies que s'han de donar a Madrid i Valencia amb igual fi.

El Concurs de l'Historia de Catalunya organitzat per l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana i patrocinat per la Unió Catalanista, Lliga Regionalista, Centre Nacionalista Republicà, Ateneu Barcelonès, Institut d'Estudis Catalans i Estudis Universitaris Catalans, es celebrarà el dia 6 d'abril, a les deu en punt del matí, en les sales de l'Ateneu Barcelonès. A fi de facilitar la tasca ràpida del Concurs, el Jurat ha combinat tres grupus que examinaràn simultaniament les diferentes seccions de cada sexe.

A la tarde del mateix día, a les cinc en punt, en la gran sala d'actes de l'Ateneu es celebrarà solemnement la repar-

L'Informació de Barcelona, continúa a la quinta planc.

ESPECTACLES

Gran Teatre del Liceu

Avui diumenge tarde, a dos quarts de quatre. Primera d'abonament de tardes. Segona sortida de

María Barrientos

amb l'ópera en tres actes del mestre Rossini «Il barbiere di Siviglia», per les senyores Barrientos i Casas, i els senyors Santarelli, Pasini, Brondi i Galloffre. Nit, a les 9, quarta d'abonament. Primera representació de l'òpera en tres actes, del mestre Saint Saens, «Sansone e Dalila».

TEATRE CATALA ROMEA

Avui tarde a dos quart de quatre. La comèdia en dos actes «Las cosas de la vida» i la aplaudidíssima comedia en tres actes

Un negocio de oro

Darreres representacions en dia festiu. Nit a un quart de deu: «De pesca» i «Un negocio de oro». Dimecres repressa de la comedia en dos actes «Servicio obligatorio». Divendres 4 d'Abril debut de la actriu cómica

MERCE RAMOS

TEATRE TIVOLI.—Avui diumenge, preus tarde i nit iguals que los cines. Tarde a tres quarts de quatre. Nit a dos quarts de deu. Programa cinematográfic. «Trio Delmonte», «M. Freires», «Trio Aliatar», «Estrella gaditana». Estrena «Ruido de espadas», i en aquest inmens programa pren part tarde i nit «La Fornarina». Llotjes 5 ptes. Butaca platea circular delanteres amb entrada 70 céntims. Entrada general 30, Demá dilluns colosal programa.

Teatre Novetats

Gran Companyía del Teatre de la Sarçuela de Madrid. Avui diumenge. dos grans funcions. Tarde a dos quarts de quatre, 4 actes, 4. Primer «El señor Joaquín». Segón «La hija del mar». Tercer «La generala». Nit a un quart de deu. Primer La preciose opereta en 3 actes del mestre Bretón

La Dolores

Segón «La hija del mar». Demá dilluns, no hi haurá funció pera donar lloc al assaig general de la sarçuela nova

¡Si yo fuera rey...!

Dit estrena s'fará el dimarts, posada en escena i dirigida pels mateixos autors senyors Lopez Monin i el mestre Serrano. estrenantse cinc precioses decoracions, riquíssima sastrería, atrec, etc.

Teatre de Catalunya (Eldorado)

Gran Companyia cómico-lírica dirigida per Pep Angeles i Julià Vivas Avui diumenge grans funcions. Tarde a dos quarts de quatre. Nit, a les nou. Primer «La alegría del batallón». Segón «Los cadetes de la reina». Tercer «Lola Montes». Quart «El cabo Baqueta». Dimarts debut de la primera tiple cómica

Pura Montoro

amb l'estrena en aquest teatre «El arroyo», Se despatxa en Comptaduría.

Teatre Nou

Avui diumenge, 30, tarde a dos quarts de quatre. «Los cadetes» i «La generala», dos actes. A les 6: «La veda del amor» i «El gitanillo». Nit a un quart de deu. «El niño llorón», «El gitanillo» i «Los cadetes de la reina». Dimecres benefici Oliveros,

Gran Teatre Espanyol

Avui darreres funcions JOSEP VICO, fill del colós de la escena ANTONI VICO Tarde a dos quarts de quatre. L'hermós drama d'Echegaray

VIDA ALEGRE Y MUERTE TRISTE

i «La primera postura». Nit a un quart de deu. LO SUBLIME EN LO VULGAR

d'Echegaray i el diáleg «El flechazo», de los Quintero.

Teatre Soriano

Companyia Capsir, Directors; Vega i Puchades. Avui diumenge, tarde, a les tres. Entrada 10 cèntims. «La corría de toros». A les 4. Entrada general, 30 cèntims. Primer «Las musas latinas». Segón «Sangre y arena« Tercer Raquel Meller. A un quart de set. Entrada 30 céntims. Primer «La Mascota». Segón Exitaç dels que formen época

La gatita blanca per Raquel Meller

Nit a un quart de deu. Entrada general 35 céntims. El cartell teatral mès grandiós i de més forSa teatral de Barcelona. Primer «La Mascota», 3 actes, interpretació magistral. Segón «La gatita blanca», per Raquel Meller. La setmana entrant benefici de Raquel. Aviat «La horda», «Los apaches de París» i «¡Si yo fuera rey...!», exclusiva. Se despatxa en Comptaduría i en el Centre de la plaça Catalunya.

Teatre Apol

Avui diumenge 30, comiat de la Companyía. Programa colossal. Tarde a dos quarts de quatre. Nit a un quart de deu. Primer El drama en un acte, «Viento de proa». Segón El drama en 5 actes «El campanero de San Pablo ó el rey Carlos II de Inglaterra». Tercer El sainet «Hazañas de Juanillo el de Molares». Dijous, 3 Abril, inauguració de les més notables atraccions del teatre japonés.

Gran Teatre Circol de Sans

Gran companyía cómico-dramàtica dirigida per D. FRANCISCO TRESSOLS

Primera actriu PILAR SANTOLARIA.—Avui diumenge, tarde a dos quarts de quatre: «El hombre de surco», dos actes, «Inocencia», tres actes.

Entrada i butaca (inclós el timbre) 80 céntims

Despatx de localitats en el kiosc «Eldorado» Plaça de Catalunya (xanfrà Rda. Universitat).

FRONTO COMTAL

Gran partit extraordinari per a avui a les sis a 45 tantos.

ROJOS; Macala, Navarrete.
BLAUS: Ortiz, Teodoro, Blenner.

Abans d'aquest partit se jugurá el següent segòn a 35 tantos i quinieles comensan a un quart de cinc.

RNJOS: Casalis, Millán.
BLAUS: Sanchez, Otegui.
Detalls per cartells.

Turó Park

Avui diumenge, Concert per la Banda de Caçadors de Barcelona i Putxinel-lis.

Próximament inauguració de la temporada. Noves atraccions. Exit sensacional de patin amb tapís rouland.

Entrada 25 céntims.

Saló de "Autos-Aeros - Ciclos, i Sports

TURÓ PARK

Obert del 22 de març al 13 de abril de les 10 del matí fins les 7 de la tarde. Agafeu ferrocarril de Sarriá a Bonanova. Entrada 50 céntims. Dies de Moda, 2 pessetes, Tots els dies concerts amb orquestra i amb artistes de primer ordre. Música clàssica, demostracions, conferencies diaries pel professor Naudin, de París. del telégraf i telèfon sensefils.

Concerts

Gran Edén Concert

Assalt, 12.

Music-Hall, Concert. Restaurant Parisièn

ALCAZAR Gran Café Concert. Restaurant de primer orde. Sarsueles alegres. Continuament Grans Debuts.

ROYAL CONCERT «MUSIC-HALL»

Marqués del Duero, 106, davant Teatre Comtal

Grans Concerts tots els dies tarde i nit, per una important «Companyía de Varietés».

MUSIC-HALL - LA BUENA SOMBRA - GINJOL, 3

Nit: Gran éxit de tota la Troupe.

La Gran Peña Music-Hall Sant Pau, 63 Teléfon 3058

Tots els dies tarde a dos quarts de quatre i nit a dos quarts de deu. Concerts per la Companyía varietés i grans espectacles de regal.

Societat Recreativa LA BOMBILLA

75—Sant Pau—75

Local concorregut per la juventut alegre de Barcelona; grans balls de societat tots els dies per l'orquestra «Joventut Artística».

LA JUNTA.

Cinematógrafs

Gran cine saló Doré

Avui diumenge gran sessió matinal amb un hermós programa de pel·lícoles i atraccions. Sessions de dos quarts de quatre a dos quarts de nou. Atraccions que alternarán «Fery», notable ventriloco, «Germanes Gómez», alambristes, «Los Ivanowich», malabaristes sens igual, «Germanes Gómez», acròbates. «The Gustinos», els millors barristes excèntrics del mon, nombre de gran rialla, «Germanes Gómez», canconeistes, i «Germanes Gómez» ballarines. Nit gran funció complerta amb un hermós programa de pel·lícoles.

5 Atraccions 5 Atraccions 5

L aEmpresa té la satisfacció d'anunciá que trobantse ja restabierta de la seva greu malaltía l'eminent cansonetista

Pilar de Vigne

el seu debut tindrà lloc el vinent dissabte, 5 d'Abril.

SANT PAU, 85 DIANA — CINES — ARIBAU, 1 ROYAL

Entrada general. . . . . . 15 céntims.
Preferencia. . . . . 25 »

Avui diumenge, gran sessió vermouth de 11 a 1. Exit de «Atroz venganza ó los retratos», 700 mts., Vitagrap, darrer dia «La grande marniere», 1065 mts.; Film d Art, darrer dia «Una novela en el bosque». 630 mts. Pathé, darrer dia «Después», 650 mts. Milano, darrer dia «La muerte de Moretto», 650 mts., Cines, «Fatal semejanza», «El diablo y el agua bendita» i altres varies. Tarde desde les 3 grans sessions amb programa alternat, Nit aument i variació de programa. Demá dilluns, dia popular, dia de estrenes, entre altres les de gran metratje «Misterio de la Avenida», 750 mts., Pathé, «Amistad de Polo». 650 mts., única exclusiva.

DIORAMA Avui diumenge, programa escullit, «Zizí trabaja como tres», «Diablo y agua bendita», «Artenio agente de policía», «El último esplendor», 700 mts. OBRAS DE LAS TINIEBLAS, 900 mts. Les sessions vermouth i de la nit magnífic i colossal programa.

Excelsior Cine de Moda. (Corts 544 Xanfrá Villarroel.

Avui diumenge a dos quarts de onze, sessió vermouth amb programa especial. Tarde les 3 grans sessions amb lo més escullit del programa. Nit variació i aument. Tots els dies estrenes.

DIVERSIONS PARTICULARS

MUNDIAL PALACE.—Concerts Santos tots els dies. Coberts desde pessetes 3'50. Els divendres, boullaibaise. Dissabtes menú corrent vegetariá.

Plana literaria i artística

Renoir

En aquesta exposició aont tota l'obra es resumeix any darrera any, en Renoir apareix igual que aquells quina gloria s'ha inmortalitzat per al consentiment universal, i per lo tant, és entre nosaltres que ell viu i pinta, que ell pinta i viu. La seva pintura no's distingueix d'ell mateix. Altres pintors han exposat grans problemes, ens han fet veure sonores meditacions, sobre les relacions de l'art i de la vida, sobre'l lloc que l'art ocupa a la vida, sobre'l lloc que la vida té dintre l'art.

Estétics crítics, filosóps, apóstols pedants, expliquen el món quan el miren amb benevolença sense salvarlo. Ells han resolt tots els problemes com si la vida fos un problema, com si la vida tingués altra solució que la vida mateixa, com si un quadre fos altra cosa que'l goig que ofereix als homes i que ell pren a la naturalesa.

En Renoir ha pintat. I jo comprenc la admiració de les belles dames i dels joves poetes. Ell ha pintat, sí, pinta, lo que s'en diu pintar. Des de quan un pintor té necessitat de pintar? Renoir pinta com un altre respira. Pintar ha vingut a ésser per ell com un acte complementari de mirar. Altres tenen ulls pels quals la temptació de sedassejar és irresistible. Però en Renoir és necessari que la má precisi en l'espai la ditxa que'ls ulls han conegut. Es per això que adhuc fora de les seves hores de treball se'l veu sovint, ja anant de passeig ja anant de viatge, cubrir de color minúscol cartrons de una capsa d'una polsada i pintar lo que té al davant: els gírassols que creixen en un jardinet d'un guarda barrera, un mur, un banc, un arol, sigui lo que sigui.

No solament ha renunciat a salvar el món; i ha renunciat també a salvar a França. Des de que un jove alumne de l'escola normal ha resolt conquistar el Marroc i defendre'ls quadres den Poussin contra'ls musalmans, els pintors han comprés que tenien una missió patriòtica, social i tradicionalista a complir.

Ells desenterren les fórmules italianes de Poussin, com un arquitecte reconstrueix per a una exposició universal una fatxada del sigle XVII, com un dia — esperem-ho així — se transformarà en parc del Trianon la Bretanya i el Massif central. No és qüestió de pintar, sinó de defensar la tradició. Aquesta és una indivisible, ja's tracti de pintura, de literatura o de política. Si coneixeu la tradició, sabreu malgrat vosaltres mateixos pintar quadres, escriurer llibres, esculpir estatues, governar, i si és necessari, colonitzar.

Pintar, pintar la naturalesa, commoures davant d'ella i aproximar-se a ella amb tota la nostra força, quina bogeria! i fins diríem nosaltres: quina vergonya! Quan vosaltres posseiu una tradició que ja n'hi ha prou, que's basta a sí mateixa, que és un sistema tancat com el de l'Univers, ont rés se pert ni rés se crea; una tradició parescuda a un animal que amb l'escusa de moure la qua, és crea un cercle insuperable i perfecte. Per qué no pintar aquesta tradició, aquest arquetipu, aquest canon?

Mentres les teories, les doctrines, les estétiques, les metafísiques i les fisiologies de l'art se succeixen, l'obra de Renoir, any darrera any, mes darrera mes, dia per dia, se desenrotlla tan senzillament com una flor obre'l seu cálzer o com una fruita es verola. Renoir no ha pas somniat en complir el seu destí. Ha viscut i ha pintat, ha fet el seu ofici. Tal vegada estigui en això'l seu génit. Així's la seva vida entera i la seva obra son una lliçó de benhauranca. Ell ha pintat amb alegría, amb la suficient alegría per a no commoure tots els ecos cridant l'alegría de pintar que'ls pintors tristos proclamen líricament. Ha pintat les dones, els infants, els arbres, les flors amb la admirable sinceritat d'un home que creu que la natura s'ofereix a la seva paleta tan senzillament com si hagués sigut creada per tota una eternitat, per a ésser reproduida.

Ell no és pas un profeta. No s'imposa la missió de pronunciar el darrer judici sobre l'ánima de les coses. En té prou amb l'apariencia d'elles. Ell no pinta ni la ánima, ni'l misteri, ni la significació de les coses, perque no's logra tenir un xic de la significació, del misteri i de l'ánima de les coses més que quan se está atent a les seves apariencies. Heusaquí el secret de la seva joventut i de la seva alegría. La naturalesa no és indulgent i dócil sinó amb els que hi tenen confiança i no li demanen d'un cop els seus grans secrets.

Ell té l'obtimisme de tots aquells que s'entreguen a les forces de la natura i a les forces de son instint. Com un savi no pretén conéixer la materia, però la interroga en les seves manifestacions amb un obtimisme minuciós i candit, aixis en Renoir ha seguit els més sotils passatges de color a color, de matíç a matíç. El món está davant la seva vista com un arcéiris, els colors del qual, a cada nou quadre, se junten i es descomposen amb gran varietat.

Pot ésser en Renoir, és l'únic gran pintor que no ha pintat jamai un quadre trist. En ell l'alegría és tant voluntaria com casual. Ella'l desvetlla al seu ofici tan naturalment com la llum banya les cosas i les revela. Quan els ulls den Renoir contemplen els objectes, assistéix a la seva immersió, sens parar renovada en la llum, dins la llum visible ella mateixa. Una doble serenitat naix en ell de la joia que troba al contemplarles i de la certesa que ha d'igualar l'imatge que ell copia a l'imatge que ha rebut. Ell sab que el món és allà i que'l món és allà per a pintar-lo.

En Renoir está malalt. Les seves mans están adolorides. Els seus dits deformats poden apenes sostenir un pinzell. Per altra part podriem dir que si está malalt, no és ell el malalt, car pot encara pintar i ell no distingeix pas el treball de la ditxa. Quin tast de tristesa ha tingut ell? El pensament mateix de la mort no deu ésser gens amarc, per ell que creu en la bellesa de les apariencies, i que les estima més que a sí mateix. Un gran artista pensa en la mort amb la tranquilitat d'un testimoni fidel que surt del tribunal, la conciencia lliure, havent depositat el seu testimoniatge.

Com ell va oposar-se, en companyía den Monet i den Pissarro, als acadèmics de 1875, aixís saludablement ell s'oposa als acadèmics de 1913. Ens sembla avui dia més jove i més necessari encara que en 1875. Car els acadèmics no son pas solament dintre'ls salons oficials, amb les llurs teles anecdótiques, de costums o sentimentals.

Ells han provat per una hipócrita modificació den Poussin i de Cézaune de corrompre aquella tradició que en Renoir fa viure.

La natura mateixa se sent agraida per la fè que ha posat en ella.

En cap més pintor els efectes d'oxidació i de patina li han sigut en absolut més favorables. Les seves teles han envellit magnificament. Ell ha sigut previsor. Es diría que la seva maestría suprema ha prejutjat l'avenir com se rejoía del present. En les seves obres rescents, el color sembla d'una joventut exuberant. Aquesta joventut té aquella aspror que guarden solament els fruits verolats abans de hora.

D'aquí a alguns anys tindràn una harmonía encara més completa, realitadaz per la naturalesa i prevista per Renoir. Com si la naturalesa pels més senzills efectes de la física volgués colaborar misteriosament al que tan bé ha sabut embellir i multiplicar el món de les apariencies.

OCTAVI MIRBEAU

LES MOMIES

No'm fan goig les momies! Són fredes, ertes, mortes i estersnellades i no m'en fío. Les he vistes tants cops aixecar-se de son passat; he vist tantes vegades llur tes voltes sortir de la foscor mostrant-me'ls fruits esquifits i plens de floridura de son passat; e hoit tantes vegades llur veu ressonanta i envanescuda dictant regles, donant concells i despreciant tot lo que creix lliure, tendre i ufanós dins l'espai assurat, que a cada pas tinc por de trobar-me enfront dels que moríen i sense corromprer-s amb llur fato d'art o literatura, sotjen en espais tenebrosos, sot lloses d'oblit, covant l'enveja, amenaçadors.

Sí, ells també foren en altres temps, i futisquejant per la vida els hi vingué a les mans una ploma, un pinzell o una lira i jugaren no amb ingenuitat d'infants, sinó amb encarcarament de vici, sempre arrán de terra, escarnint lo que oviraven en els alts planells inaccesibles.

Moriren de sequetat de cor, d'enfredorament d'ánima, amb el cervell verge de resplandors i de tempestes, arrapats fortament a llur vagatje. I els parents compassius i resignats, aixís els enterraren i en son reconet de pau burgesa, en sa tomba ignorada, hi desaren els juguets, aquells juguets venerables que excitaren l'admiració de llurs progenitors.

Allí romanen empedreits i son seny conserva encara mitja dotzena d'idees, sa má engrapa lassa i toçuda els instruments propis de son art predilecte, sa testa reposa sobre un llibret que conté unes quantes regles insustituibles i, tancats hermèticament, ja mai més cap veu ni cap veallum de fora pot interrompre son dormir de cosa.

No's pudreixen mai: esperen, un esperar fatídic, una calma d'espía, una pasivitat enganyosa...

Malignes i venjatius allí resten, i quan els anys semblen haver-los anorreat, a l'impensada, es redressen, sorgint per encant del rás de terra, paorosos com fantasmes i amb la mà enlaire us excomuniquen, us malaeixen i us escupen. I per extrany miracle encara ofenen, encara embruten, encara puden llurs escupinades de estatua. Oh quina fator més horrible llença la saliva de les momies!

Perxò m'aparto de les tombes; no m'espanten els ossos calzinats, ni el repugnant vellugeig dels cucs, però tot ho temo, tot ho espero, tot ho malicio dels que incorrumptes resten caiguts, endurits de vanitat, en els foscos amagatalls del fracás, amb rotuls inexpressius sobre la seva sepultura ostentosa.

Un lleu buf de l'enveja sol fer ressuscitar sa maligne energía. I us dic que estem indefensos contra les escomeses de les momies. Llur carn de granet fa rebotre les sajetes de l'ironía, llur inflecsibilitat de roca inutilitza vostre esforç i envá posareu en la lluita la furiosa empenta del talent i l'aclaparadora embestida de la raó, no lograren pas atuir-los.

Están disposats a tot: fan valdre ses carns arrugades; sos cabells blancs; son front pansit ont s'hi llegeix una recepta que us mostren amb l'orgull d'ultra-tomba, amb aquesta mena d'infalibilitat que dona l'experiencia, amb aquesta llei de convicció dels fantasmes que parlen en nom del misteri, amb aquest aire profétic de les visions tenebroses, de les ánimes vagabondes; us agombolen a sobre el pes dels anys; el testimoni de sa gernació; invoquen als seus coetanis, un centenar de nois i verges que deixaren admirats amb llurs obres i que ara seguei-exn venerant-los, fent-els-hi grans acataments d'esclaus enluernats, d'ignorants fetitxistes.

En les viles i cutats petites solen formar-se les momies. L'ambient de carrinoloneria i mansuetut que allí's respira sembla ésser propi a la momificació dels homes. Apenes una afició apunta, apenes un individu mostra certa disposició per alguna cosa ja'l consagren génit, ja l'ofegan la celebritat desseguida i així s'empedraeix, i així resta i així, dintre'ls esquifits horitzóns de son ataút, s'engalla, s'estufa, i devé insoportable.

I son nombroses les momies, en cada carrer n'hi há una, una que'ls veíns veneren i defensen com a cosa propia, amb heroisme patriòtic, com un penó gloriós sota quina ombra'l llorer no's mustiga ni l'encenser s'apaga.

Pronuncieu despreciativament el nom de una momia venerada i us fareu mal-veurer d'un nombrós estol de botiguers de bon ragent lo matcix que si haguesiu insultat el bondadós sant que, presidint el negoci al fons de la tendeta, ha presenciat com tres o quatre generacions, pasaven curt, medien curt i feien bossa.

No intenteu res companys meus contra les momies si voleu fruir de repós en aqueixa vida. Les pedres, les honrades pedres del carrer que han sofert resignadament les petjades del génit, els companys de brenades, els amics de llurs pares, els parents que la distancia ha fet soportables, i els criats i criades testimonis admirats de son obrar, s'aixecarán a la una contra vosaltres.

Tingueu present també que les momies mai perdonen. Pobre del que's mofi de son jugar! Desgraciat del que somrigui al contemplar sos gastaments. La momia farà l'orni però esteu segurs que, com l'escarbat de la faula, prepara sa boleta, sa boleta d'inmondicia que llençarà, quan convingui, sobre'l mantell de Júpiter.

PRUDENCI BERTRANA

Absencia (1)

El coixí per ton cap; el dolç abric
per tos peus infantívols que tremolen;
el rellotge que com un vell amic
me diu plorant les hores que s'escolen:

el llibre preferit; el ram de nards;
l'ivori blanquinós del clavicordi;
els rosaris de nacre... Mos esguards
no troben rés així que no't recordi!

Aquest és mon torment; i no m'en mou
Vui esperar morint-me d'impaciencia.
Serva tantes reliquies aquest lloc
ungit i perfumat per ta presencia!

Es migdía. He fet tancar la porta.
Dels camps vé una remor llunya i so-[morta...
No vui consol de rès ni de ningú.

Sé esperar la claror d'aquell moment.
La porta s'obrirà tranquilament:
entrarà un raig de sol... i després tu.

CARLES SOLDEVILA

Setembre, 1911.

(1) D'un llibre próxim a sortir.

Exposicións d'art

Regoyos

Es en Regoyos un altre dels artistes discutits, per molts incomprés, per molts completament negatiu. L'ingenuitat i la sinceritat del seu art, són elements del qual se precindeix i no més se veuen petits defectes de detall, per a condemnar en un tot la seva obra, forta i sencera.

Les seves coloracions son d'un docte i d'un ingenu que ha trobat en els colors l'amor de les armonies lluminoses que veu en la naturalesa, de la que no'n pren, per altra part, no més que lo que té importancia, lo difinitiu i imprescindible.

En art és un innovador, que apartant-se de tantes regles seguides fins avui, però recordant en moltes coses als mestres clàssics de la pintura, ens dona l'impressió desconcertadora de que son posseits molts.

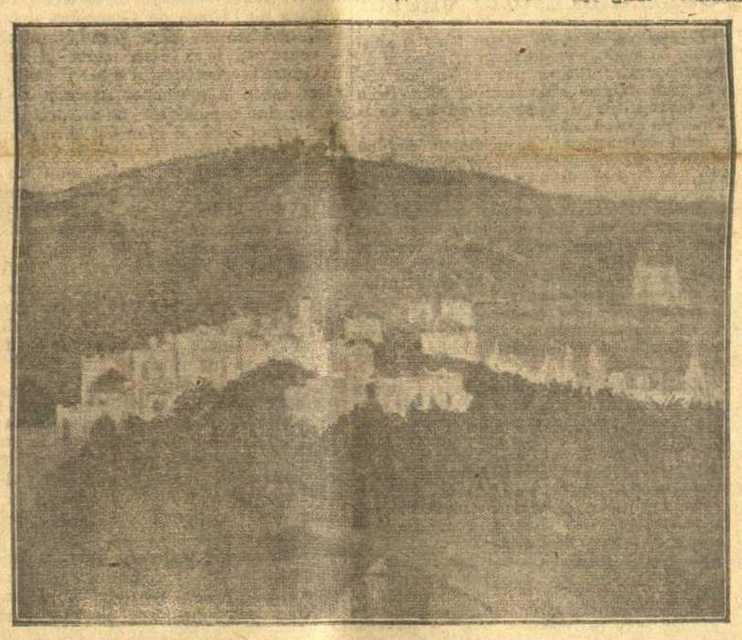

davant de les seves obres, les que cal saber veure i acostumar-hi els ulls per a estimar-les en lo molt que valen.

Regoyos no és dels que busquen en la seva paleta vestimentes sumptuoses per a les seves imatges, brillants coses per a fer-se aplaudir pels «amateurs» i els preceptistes: pinta'l seu art i el pinta lliure de preocupacions, fugint dels troços efectistes de les pinzellades, i de les habilitats. Es massa honrat per a fer això, per a pintar per la galería.

Es innegable que les seves llargues estades a l'estranger al costat dels Degas, Manet, Pissarro, Renoir, Wisthler i Sisley, deixaren sens una gran fluencia en la seva ànima. Alguns dels seus quadres de l'actual exposició, i sobre tot el número 22, «Garden party», semblen talment els d'un deixeble den Sisley.

Dintre d'Espanya la seva obra es personal, personal i forta. Dels seus pincells ne brolla la llum, els núvols inflats diuen perfectament les hores del dia i el conjunt té una frescor que encanta. Però, a més, un altre mérit la seva obra: no abraça un sol aspecte de la vida i de la naturalesa, sinó que'ls abraça tots i tot. El pincell que pinta les grisors del Nord i les seves muntanyes coronades per les neus, pinta les desolacions de les planes castellanes, i les costums populars. Més, Regoyos es un home humil que s'acontenta donant-se al seu art.

Més cap terra l'ha temtat tant com les seves terres de Biscaia, per a ésser traslladades a la tela i per això ens dóna una gran abundor de quadres i notes dels països del Nord. Un dels gravats que publiquem, reproducció del quadre «Lavanderas guipuzcoanas», es una de les més belles teles exposades en aquesta col-lecció, una de les més fresques i sucoses. El color de les seves aigües es una troballa d'acert. I així, en tot lo que de les terres de Biscaia pinta, s'hi veu un amor que li fa trobar la bellesa de les coses en les ombres dels monts, en la frescal verdor de les valls, en les roques abruptes i grises destacant-se en els núvols, en els boscos de castanyers i en la mar blava. De la tristesa de les cimes cantabres a l'alegría dels camps assoleiats i les taulades daurades, en Regoyos va amorós de l'un costat a l'altre.

Un altre dels grabats que donem reprodueix el quadre «El Tibidabo, por la mañana.» En quatre aspectes és estudiada la nostra muntanya: damatí, tarde, efecte de boira i darrers reflexes. Amb ells se pot veure la técnica del pintor.

L'exposició Regoyos no dubtem que assolirà un éxit entre'ls intel-ligents que sabràn admirar l'«Antigua Puerta de Durango», «Montserrat desde Vallvidrera», «Garden party», «Fiesta en Vizcaya», «La Peña de Santa Lucía», «Le Durango», «Capilla de los Reyes Católicos» i algunes altres obres tant belles com aquestes, que diuen eloqüentment que en Regoyos es un artiste, les obres del qual queden i no son flor d'estufa.

LULIUS

***

SALO PARES. — L'Alexandre de Riquer acaba d'instalar una altra manifestació de la seva energía en l'acreditat saló del carrer d'en Petritxol. Es ara a cân Parés, com era ahir al Faians, el mateix artista hàbil i curós, que sab treure partit d'una técnica, més que impressionar-se estèticament d'un troç de naturalesa. Les seves tauletes miniaturades, amb alguna que altra falsetat d'entonació, són ben agradables als ulls, i sense profunditzar-les massa tenen totes les qualitats d'una pintura elegant. Entre mig d'això, no obstant, hem vist amb gust, quelcom que's separa de la manera de fer característica d'aqueix artista.

Són unes notes sinceres, sense rebuscaments ni traces, de factura sintètica, molt justes de color que acusen un gran sentiment del natural. N'hi ha poques de aquestes notes en l'exposició de cân Parés, i és una veritable llàstima que no siguin la tònica dominant, car d'altra manera creixería l'importancia artística d'aquesta darrera manifestació d'en Riquer.

També figuren en ella uns quants dibuixos que no desdiuen pas de l'anomenada adquirida en aquesta rama de l'art per l'Alexandre de Riquer.

Tríptic senzill

Matí

Matí gentil, tot ple de sol,
que entra rialler pel finestral,
segant del cor el desconsol
d'un somni trist, paórós, fatal.
Quan avui obrí'l meu balcó,
matí gentil de ma fatlera,
vina amb eix sol confortadó,
vina amb eix sol de primavera.
I que a l'entrar dins de ma vida
per gracía teva'l sol d'abril
al teu esclat sía rendida,
matí gentil.

Capvespre

Capvespre d'or, per ton destí,
damunt de l'aigua remorosa
del brollador que hi há al jardí
hi cau la llum del sol difosa.
I quan se perd per l'horitzó
en aquesta hora de neguit,
semblen espectres de la nit
els tells de vora'l brollador.
I una quimèrica frisança
s'ensenyoreix per dins del cor:
de tu's desprèn una anyorança,
capvespre d'or.

Nit

Serena nit d'una tardor:
oh! quants camins t'he somniada
de marc gentil de l'estimada
en hores plàcides d'amor.
Nit estrellada, mon anhel:
sies consol d'una follía
realitzant ma fantasía
que avui s'enlaira fins al cel.
Serena nit del meu anyor
devalla ja de l'infinit.
Que no't sommii més mon cor,
serena nit.

A. SERRANO i VICTORI

Mentres París somríu

VI

Plau-li, a natura, oferir el seu mantell de mare nodridora als enamorats de ver amor, amb el somríure profús dels seus jardins, parcs, boscos i daurades platges: llocs propicis al sagrat misteri que'ls cors ennua'ls uns als altres, car aquestos hi troben, sense cercar-ho, l'eco que respón a la melodía dolça que'ls embadaleix amb son encís, per tal que'l ritme d'un sembla aparellar-se al ritme de l'univers, en ideal identificació. La llum del sol hi és més pura, la frescor dels aires hi és més pura, l'odor de l'arbreda hi és més pura, la flor hi esclata també més pura; i tota aqueixa puresa aviva la dels sentiments d'amor, i l'amor devé més sant aixís, anc que sía en una sola hora de l'eternitat del temps, passant.

El sumptuós parc de Saint Cloud, anfiteatre de verdor des de'l qual se domina imperialment tota l'extesa de la ciutat de París, arraconada als seus mateixos peus, que acarona l'argentada aigua del Sena, el sumptuós parc de Saint Cloud sembla avui tot joiós de heure les primeres roses, que s'han esbadellades sota'l cel dolcíssim, prop del brollador monumental. Una volior d'aucells humils saltironen amb ignosocencia de branca en branca, saltironen i alhora esbargeixen un múltiple himne sonor, i els arbres altívols s'en aixiribeixen que llur fullatge en trem, els venerables arbres senyorials que han vist tants espectacles imponents de beutat i grandesa, ara reclosos en l'estoig de la historia. L'encant del moment se precisa en la dolçor que envolcalla'ls sentits de la Floriana i den Flamaviva, ardentment, follament enamorats ara més que mai l'un d'altre, per un fat imprevist que ha vingut a pertorbar llur vida sentimental; i es passegen de bracet, i es diuen les més insignificants paraules amb una veu plena de musical emoció, per lo suau, per lo íntima. En Flamaviva, amb una veu en que posa la seva ánima tota, diu tot d'una a la seva amada:

—Com beneixo l'hora que m'ha dut la seva carta, no sabría dir-ho; aqueix moment ha sigut per a mí la revelació de que vosté m'estimava, i com jo, d'ençà del dia del «Fausto», a l'Odeón, ja l'estimava amb tota adoració, la meva felicitat ha vingut a coronar els anhels dels meus somnis, inmerescuda, suprema, felicitat, talment que he sentit el romàntic desig de morir amb l'objecte del meu amor; però no s'esparveri, Floriana, que hem de viure, ambdós hem de viure, i viure en el dolç bastiment del temple del nostre amor, amb dolces flors d'amor, per a que la nostra felicitat no's corrompi amb el temps que tot ho corromp i devingui símbol d'eternitat, per al nostre amor. Cóm beneeixo l'hora de la seva naixença, divina i l'hora de la meva naixença! Cóm beneixo l'hora que ens ha posat l'un davant l'altre, vosté amb les seves frescals galtes vermelles, jo amb el cor trasbalçat d'emoció enfront d'elles. Floriana, que la vida nostra sigui aixís harmoniosa com el cant d'aquests aucells que encisa'l nostre oit, no li plauría?

—Cóm no hauría de pláure'm tant bella vida, senyor? — respongué la Floriana amb tremolosa veu. I romangué en silenci, delitada interiorment pel lirisme abundós den Flamaviva, més que pel relinar dels aucells; però més que tot això la delitava encara i la complavía el sentiment de seducció amb que ella havía lograt enamorar-lo, an en Flamaviva; i se sentía també adorablement afalagada com una fada, per la conciencia de que el cor d'ell era esclau del cor d'ella. I se feu més amorosa, més tendra de lo que mai havía sigut possible a la seva essencia de dòna; i sols per ell, en aquell instant. Com dos vellets esblanqueits, gaire bé sense sang, ell amb un barret de copa de 1830, ella amb una capa de 1850, s'escaigueren a passar per llur vora, entre l'escalf de vida que'l sol primaveral enviava a llur encorvament, la Floriana i en Flamaviva canviaren de conversa.

—Ahir vaig assistir per curiositat a la nova representació del «Cyrano de Bergerac», den Rostand, al teatre de la Porte Saint Martín — reprengué'n Flamaviva. — La meva curiositat era moguda, no pel brillant, massa brillant efecte de l'otra, però per l'actor que havía de desempenyar-hi el principal personatge. Parlo den Le Bargy, de qui son conegudes les malestrugances conjugals i el seu divorci amb aquella nina rossa que's diu Simone, ara muller d'un fill del difunt President de la República, en Perier. No soc un admirador incondicional d'aquest artista, mes aprecio en lo que valen els seus mérits de finesa, en la comedia sentimental de saló, sobre tot. L'actor, al meu entendre, i per més que lo contrari sía sostingut entre'ls idólatres de les obres mestres, és l'ánima qui fa viure l'ánima de una peça teatral, qual major o menor relleu de bellesa depen sovint de la faisó dels qui l'interpreten. En Le Bargy, en l'actual circumstancia, tenía de sofrir la comparació amb l'art magistral den Coquelin Cadet, qui crea, en l'escena francesa, la llegendaria figura de l'autor del viatge imaginari pels dominis del sol i de la lluna: «L'altre móns. Terrible comparació. La figura heròica i cómica den Cyrano ha sigut afemellada amb un art massa Lluis XVI, art graciós si's vol, però que no correspón a l'histórica veritat i a la nostra propia imaginació de aquest personatge, de qui en Le Bargy accentúa la nota sensible en detriment de la vérbola i valerós coratge que tant el personalitzen. La gentilesa marcial i cavallerívola den Cyrano, sols podría interpretar-les avui, si actor dramátic fos purament, en Renaud, el soperb barítono que ha fet, del «Don Juan», de Mozart, una de les figures més grans que puguin omplir una escena.

—I qué'n pensa de l'obra dramática en sí? — la Floriana gosà demanar-li.

—En ella, un sentiment de fanfarria gascona domina sobre la veritat humana. Els «quid pro quos», com a trama estentiça, s'hi substitueixen a la llei de la llógica dels fets. El drama cómic volta sempre a l'entorn d'un nas, artificiosament. L'obra no arriba a produir una noble emoció de bellesa; els seus versos son brillants, fácils, eloqüents, però la deu poética no és pura. Sembla que realitzi un contuberni de lo llibresc i lo folletinesc. No consegueix manifestar-se artísticament, puix el contrast de lo cómic i lo tràgic és massa fet, molt poc

sentit i sense veritat. Els efectismes escènics d'aquesta peça de «capa i espasa» denoten un gran enginy, però l'art humà n'es absent.

(En aquell moment es trobaven prop del punt anomenat la Llinterna de Diògenes, ont les plantes tropicals estàn disposades en guisa d'ornament, per a meravella dels ulls. El silenci, sota'l sol matinal, se feia penetrant com una suau música melodiosa, qual acompanyament era dut pel batec dels cors, qui canten, sense treva, la cançó de la sang amada de la vida. L'enamorat se sentía cada vegada més invadit per la delicia de l'amor.

—Floriana, ja'ls meus pensaments no'm pertanyen d'ençà que he rebut la seva carta.

—Perdoni, senyor, la gosadía d'haver-la escrita; però me la va dictar el desig de evitar-li un enuig, de justificar-me davant de vosté, qui massa noble és per a romandre en un enginy, anc que sía respecte de la meva persona. La meva desgracia, ho sé, és molt coneguda per culpa del mateix autor, de l'Alexis de Chèvrefenille.

Una blancor súbita passá pel visatge den Flamaviva, davant d'aquesta evocació odiosa.

—No's cregui, Flamaviva, que jo hagi caigut per propi impuls, per vici natural, sense cap temptació. Perméti'm que li expliqui la meva vida lleialment per a donar-li la clau de lo succeit. La meva infantesa fou trista tot seguit, en mig de l'opulencia en que vivien els meus pares, aleshores. La meva pobre mare, massa ocupada pels seus devers mondans, i eren molts, per raó de la nostra posició mateixa, no prenía personalment gens de cura de mí i em tenía confiada a dides, cambreres, majordoms. El meu pare obrava d'igual manera que la meva mare, si no pitjor, car era i és home exclusivament entregat a la bona vida, que's com dir a la mala vida. Aixís és, que jo no tenía, en veritat, altre familia que la del servei de casa meva; i quina familia! En comptes d'ensenyar-me el dret camí que una noia honesta ha de folar en la seva vida, m'exhibien llurs sentiments baixos, o llurs costums baixes, llurs idees baixes; i aixís vivía entre envejes, cobdicies i mala fè. No acabaría mai la relació si tingués de contar-li, una per una, les mil peripecies passades entre aquell servei, qui, per a més vilipendi, me tiranitzava com si fos un esclau d'ell, no la senyoreta d'una familia riquíssima. De nit, quan me trobava sola en la cambra, esclatava sovint en llágrimes de desolació, com si em trobés perduda en mig d'un gran desert, de perills voltada. Ningú me estimava amb aquesta tendresa desinteressada que cal als infants; sols se m'afalagava, de tant en tant dient-me que jo era la noia més formosa de tot Lyon, però això era sempre a fi i efecte d'obtenir de mí un present, cosa fàcil. Els meus mestres, per llur cantó, veient el desòrdre moral que regnava a casa meva, sols se preocuparen de fer-me passar el temps, per tal que la meva instrucció si no es absolutament descuidada, no és prou extensa com a coneixements ni és la que correspón a una noia de la condició en que jo'm trobava. La meva educació seguía aquest mateix curs. A l'edat dels deu anys, la meva pobre mare va morir d'un gros disgust que li va donar el meu pare, qui, no content d'haver-se arruinat ell mateix i d'haver malbaratat la dot de la seva esposa, va gosar introduir una amistançada seva, comtesa de mala nomenada, en un nostre castell que teníem a l'Auvergne. Aquest ignominiós afront va ésser la mort de la meva mare, que tantes malifetes havía sofertes i havía perdonat al meu pare. Morta ella, vingueren els incidents de testamentaria per a major desgracia meva, i resultà, com era de témer, que tot ho teniem perdut, arxi-hipotecat, talment que'l meu pare, no podent romandre a Lyó, a causa dels seus enormes deutes, va demanar a passar a Madagascar amb l'exèrcit fráncés, del que's capità d'artillería. Uns oncles meus me varen recullir en llur casa com ni's recull a un pobre del carrer, més pel dir de la gent que per natural inclinació dels llurs sentiments de familia; i si a casa meva mai vaig lograr ésser feliça, a casa d'ells vaig ésser la més desgraciada de les noies; sempre, a cada instant, me feien present l'acolliment que els devía, me'l retreien i me tractaven amb persistent malhumor; i amb tot i ésser gent d'una posició tant fogada com fou la dels meus pares en un temps, me varen fer entrar en un taller de modista de capells a Lyó mateix, a fí de que pogués tenir un ofici per a guanyar-me la vida i lograr casar-me més tard. Mai m'acompanyaren ni al teatre ni al ball, ni sisquera a les visites; i si un jorn vaig trobar a l'Alexis de Chevrefenille a les noces d'una cosina llunyana meva, fou per que ells no pogueren excusar-se de dúrme'hi, per compromís de familia. Els meus antecedents de malhaurada degué sapiguer-los tot seguit en Chèvrefenille, car tot seguit feu tot lo imaginable per a guanyar el meu cor i raptar-me lo que no hauría mai lograt, amb tot i la vida llastimosa i trista que jo duia, si nó hagués fet papellonejar davant meu l'il·lusió de que'm casaría amb ell. Vosté ja sab si ha mantingut la seva promesa i com m'ha abandonat.

La Floriana's posa a sanglotar llargament i dolorosa.

—Pobre Floriana, no plori, pobre Floriana! En efecte, la seva vida ha sigut molt trista, i la planyo; però com jo l'amo, no m'acontentaré de planyer-la amb el cor, sinó d'oferir-li'l refugi del meu amor.

—Flamaviva, no puc ni dec acceptar aixís el seu amable oferiment. Jo sols desitjava exposar-li la meva ánima en tota la seva nuesa, a fí de que no'm tingués per la més corrompuda de les criatures, erróniament.

—Gracies, Floriana; però jo sento que no puc viure sense la presencia de vosté. L'aire se'm fa irrespirable. Qué, si'l seu cor deu deslligar-se de tot malintencionat seductor, qué pot impedir-li acceptar de viure amb mí? Ja la venjaré d'aquest bergant de saló que l'ha feta desgraciada...

—Per vosté, per la vida de vosté, per lo més sant, que deixi estar en pau an en Chèvrefenille. El menyspreu serà'l millor càstig que hi puga haver per la seva odiosa conducta en vers mí.

—Floriana, jo tinc una sang que no'm permet deixar sense defensa a una dona estimada. No temi per mí. Ultra això, no temi de mí, car la meva existencia anhela tant oferir-se en holocauste a vosté, per a fer-la venturosa. Diguim, doncs, si acceptarà de viure amb mí, de viure amb aquest enamorat artista de vosté que soc? Digui'm.

—Flamaviva, el crec un home d'honor i no dubto de la seva paraula. Però ignoro la disposició del meu cor, no sé definir-la i haig d'esperar a que parli ell mateix.

—Gracies, Floriana, gracies. Esperaré amb la més viva impaciencia que'l seu cor digui la seva paraula d'or.

Li prengué aleshores rápidament la blana má blanca i hi posà un dels seus besos més tendres, en tant que dugues papellones rosses se persegueixen damunt del capell de la Floriana, dolçament joguinejant.

DALMAU DE CREIXELL

NOVES D'ART

Exposicions futures

Dimarts que vé s'obrirà en el «Faians Català», l'esperada exposició d'esmalts, dibuixos i aquareles, den Marián Andreu.

L'exposició promet ésser un aconteixement.

—En la «Galería Dalmau», desseguida que's tanqui l'exposició Regoyos, exposarà l'Aragay una colecció d'obres, que segons les nostres referencies serà notabilíssima.

—Demá s'inaugurarà en el «Saló Parés» una exposició den Miquel Soldevila.

Se composarà de retrats i paissatges, genre sembla, el que més conreua el novell artista.

Un museu a muntanya

En «La Conrería», yora'ls indrets de Montalegre, se crearà un petit museu, semblant al «Cau Ferrat» de Sitges, i que's titularà «Cau de la Conrería».

Actualment, a lo que serà el «Cau de la Conrería», hi há instal·lats varis objectes d'art, ademés d'una exposició de pintures i dibuixos de l'artista Llorenç Brunet.

Son moltes les persones que prestaràn apoi an aquesta institució novella, la qual honorarà aquesta muntanya i als iniciadors del museu.

Els teixits den Pascó

Avancen els treballs d'instal·lació de la col·lecció de teixits, en el Museu del Parc.

La col·lecció és tant nombrosa, que'l local que se li dedica, amb tot i la seva grandaria, resultarà insuficient.

Es molt probable que durant la setmana que vé quedi oberta aquesta exposició, altament interessant per als nostres industrials teixidors.

Sobre una obra d'art

Es ja una cosa curiosa lo que està succeint amb motiu del quadre den Van-der-Goes.

Totes les esferes socials d'Espanya se han commogut, i amb tot i això, el remei no ha sortit i s'ha de valguer de medis que no fan gens d'honor a la cultura artística, per a que no's perdi la obra.

Amb motiu d'això, diu un confrare i nosaltres ens fem seves aquestes paraules, lo següent:

El quadre de Monforte i la capta nacional

El telègraf ens ha anunciat fa pocs dies, la visita de l'il·lustre esculptor català, en Miquel Blay, a Barcelona, ont vé comissionat pels amics de les arts de Madrid, amb l'objecte de recullir cabals per a evitar la desaparició del quadre de Van-der-Goes, de Monforte, fatalment adquirit pel Museu de Berlín.

Ni l'ambaixador podía esser-nos més simpàtic, ni l'espectacle d'una campanya tan activa en pro de la conservació d'una obra d'art, podía esser-nos més grata, més per la nostra part, considerem que'ls amics de les coses d'art de Madrid s'han errat de mig a mig al venir a captan a Barcelona, ont hem fet Museus pel nostre sol i propi esforç, davant del qual l'Estat, no solament no ens ha ajudat com devía, sinó que si alguna cosa ha fet, ha sigut posar-hi dificultats que tots recordem i que no devem oblidar.

No ho devem oblidar, car no devem oblidar tampoc que'l Museu del Prado ont anirà a parar el quadre de Monforte, si s'adquireix, reb la decidida i necessaria protecció de l'Estat, i que, en canvi, en aquesta «provincia», ont venen a captar sols l'Ajuntament i la Diputació aguanten el pés d'una obra tant grossa com és la de treure del no rés un Museu sense que l'Estat els ajudi ni s'en preocupi, a pesar de ser la cultura d'aquí (si a Madrid no s'hi oposen), tant cultura nacional com la que podriem fer nosaltres, ajudant-los a la compra (massa tardaná), del Van-der-Goes, de Montforte.

Per als que estimem la cultura del nostre país i no podem disposar de la protecció de l'Estat, i hem de moure'ns en la escassetat dels pressupostos de le corporacions locals, no'ns és cosa nova el dolor de veure desaparèixer de les nostres mans una obra d'art. Els nostres retaules fugen sense que ho poguem évitar les nostres millors obres d'orfebrería desapareixen sense que ningú's cuidi de privar la seva desaparició; els nostres monuments cauen perque l'Estat s'ha de cuidar d'aguantar-los; és a dir, cap dels seus devers compleix l'Estat en coses de cultura artística amb nosaltres, i nosaltres no'ns creiem de cap manera obligats a dar a l'Estat, i menys havent de menester les nostres misferies «provincianes» per a fer part de lo que l'Estat deuría.

Ara mateix està en venda la col·lecció de teixits.

Jocs Florals de Barcelona

Composicions rebudes

(Continuació)

180 Egloga. «Passional». 181 Mitx diada. «Egloga». 182 Somni d'una nit d'hivern. «Elegía». 183 Cant heroyc. «Joventut». 184 No sempre la culpa es d'ella. «Encegament» 185 De les golfes. «Per tot arriba la llum novella...» (F. Casas i Amigó). 186 La tragedia de Morgahd. (Balade en tres jornades). 187 Agar. (Balada en cinc jornades). 188 La filla del cel. «...aquell ne cantava de vegades de coses d'aquestes...» (J. Maragall).

189 Lo poema de la vida. «Riu avall». 190 A la costa catalana. «Arreu desfilen platges esplèndides...» (Mediterrànees. —Costa i Llovera). 191 Madrigal. «Marcela». 192 Englantines. Catalunya, breviari de mon cor. «Plorem tots dos». 193 Viola. —Somni de Jaume'l Conqueridor.—Fulles de ma vida. «Amor que somriu». 194 El poble mort. «Solitut». 195 Brindis Nupcial. «Espòs». 196 Poemes del veinat. «Del natural». 197 Poemets en prosa. «Cerquem en les petites coses la grandesa». 198 Els nostres rossinyols. «Patria». 199 La llantia morta. «Agost de 1909». 200 ✿ «Res» 201 A nostra Dòna de la Ermita. 202 Montjuich. «Oh! Deturat un punt! Mira'l mar, Barcelona». (Maragall).

203 Flors Pirinenques. «Verge de la vall de Nuria, A vos venen les ciutats». (J. Maragall). 204 Intimitats. «Sic transit gloria mundi». 205 Medea. «Traducció». 206 El magnífic col·loqui. «E poi piaccia a Colui...» (Dante). 207 Un poblet. 208 Regions hispanes. «Mosayc». 209 L'amador. «Digues, amic, ont és ton poder...» (Ramón Llull). 210 Edip a Colona. «Fragments de la tragedia de Sòfocles». 211 Lo mestre d'escola. «Bé per mal». 212 Vida errant. «¡Pobre pallasso!». 213 Invocació. «Amor a la Bellesa». 214 La estrofa. «Plasmació». 215 Primavera eterna. «María optimam partem elegit» (Lluch X 42).

216 L'arreu i l'amor. «Llaurant fondo». 217 Esperant la Primavera. «Flor de Març». 218 Montserratina. «Cançó». 219 El celtiber. «Pro aris et focis». 220 Oda a la paraula. «In principio erat Verbum...» (Joan cap. I). 221 Crepuscles. «L'agonía de la llum». 222 La porta oberta. «Entraré». 223 Tríptic. Sonets. «Tres instants». 224 Cant de germanor. «Mancomunitas est fortitudo». 225 Horaci—Llibre de l'Art Poètica. «Estheton». 226 Cant a la montanya. «Supra montem». 227 Desolació. «¡Patria!» 228 Els estanys. «Carançà». 229 Orgull. «Son l'enveja i el despit dues malures del cor». 230 En la badía de Roses. «L'encesa». 231 Invocació. «A la patria». 232 A una despòtica i octogenaria damisela. «Il se trouva une vielle agée de quatre-vingts ans!». 233 Poema de la pedra. «La Seu de Barcelona». 234 Vacacions. «I s'entornarien tots amb la cara enriallada». 235 Balada del amor i la tardor. «Renovellament». 236 Cant a la vida. «A mitg aire de la serra veig un atmetller florit». (Maragall).

237 A missa d'alba. «Gent de pau». 238 Epitalami. «Aubada». 239 La cançó del foll encís. «Oh luna, graziosa luna...» 240 L'encís d'una cançó. 241 Misses noves. «Per dos amics». 242 Voldría ser... 243 A la Reina d'Italia. «De Giosuè Carducci». 244 Jo tornaré l'amor. «Evocació». 245 Misteri de Santa Eularia. «Idoles». 246 María. «Tot sia a major honor i gloria d'ella». 247 Els emigrants. «Cant d'un poema». 248 Mor d'amor. 249 A Jordi Sand. «Fulgura cantor». 250 Fem feina. «Amb germanor segarèm». 251 Flors lulianes. «Qui sou vos, prohom venerable...» (Mariàn Abuiló). 252 A Madona... «Bell amb gran gest portant un esperit...» 253 Mitgeval. «Visió». 254 Patem amor «Misereor semper te». 255 Germinal. 256 Elegía triomfal. «A la très chère a la très belle...» 257 Elegía. «Visió». 258 Faciamus hominem. «Adam». 259 Idili. «Record». 260 Soliloquí. «Davant d'unes flors». 261 Somni eternal. «Amor». 262 Elogi del blat. «Abundor». 263 Novela d'un jove. «Post nubila Phœbus». 264 Resurrecció! «...un vent de profecía corre sobre exos mons...» (Maragall). 265 Sonets. «Records del Louvre». 266 Marines. «Al mar, al mar! ont canta l'amor aternament». (Mossen Navarro). 267 Sor Pietat. «Noveleta». 268 Enterrament. «Ahí te quedas, hija». 269 Les faldes del Llobregat. 270 Safo. 271 Mon somni. «Ideal». 272 Oda. «A la platja de ma ciutat nadiua». 273 Dos contes. «Les Sirenes—Les Fades». 274 A Missenyora. 275 Patria. 276 Clars de lluna. «De l'estiu passat». 277 Adveniment. «Al·leluia». 278 Dones lletges. «Estel·les». 279 Oda minúscula. «I.» 280 El fill pròdic. «Retorn». 281 Catalunya! 282 La meva mare. «Tribut d'amor filial». 283 El monestir de Casserres. «La fè és eterna». 284 Els grans records. «Fulls d'album». 285 Poliçrom. «Del vell Orient». 286 Les creus. «Simbols de fè». 287 A un trist. «Caritat».

Shan rebudes cinc composicions que per no venir amb les condicions del Cartell de convocatoria, no han entrat en concurs.

Barcelona, mitgdía del 15 de Març de 1913.

Lo Mantenedor-Secretari,
Ramón Suriñach Senties.

P. REIG I FILL
MOBLES
CASA FUNDADA EN 1852
DESPAIG:
Passeig de Gracia, n.º 27
TALLERS:
Carrer de l'Universitat, núm. 21
Argüelles (Diagonal) 512, bis
BARCELONA

Confraternitat choral

El dissabte de gloria várem tenir la satisfacció de tenir entre nosaltres al il·lustrat diputat per La Bisbal senyor Albert, qui vingué amb l'Orfeó «Gesoria», de Sant Feliu de Guixols, per a visitar als «Amics de la Unió» de nostra vila.

Hem de confessar, ingenuament que no m'havía pas equivocat al formar-me concepte de la valúa de dit senyor, abans de coneixe'l personalment, i sí sols per les referencies deduídes dels seus parlaments i conferencies que amb afany he llegit sempre que he tingut ocasió, puix la sinceritat i eloqüencia van en ell agermanades, de tal manera, que'l fan de debó simpáatic a tots quants per primera volta el tracten.

Els escursionistes foren rebuts pels seus amics d'aquí i acompanyats d'una orquestra visitaren el local social del chor de nostra vila.

Per la nit cantaren quatre sentides composicions del mestre Morera davant la Casa Consistorial, amb afinació i bon gust, baix l'experta batuta del notable mestre senyor Codino, essent explèndidament obsequiats per l'Ajuntament amb un delicat «lunch» en el saló del Consistori.

Al destapar-se el xampany, l'arcalde, senyor Barangé, els doná la benvinguda en frases atinades i plenes de cortesía; el senyor Tafall, regidor obrer i dels nostres de l'Ajuntament de Sant Feliu, qui acompanyava als excursionistes, respongué agraint el obsequi i les atencions rebudes; i no he de dir que de moment tots els granollerins reunits allí pregarem al senyor Albert que'ns digués alguna «cosa»; i, sí ens en va dir de coses de les que ell sab dir tant agradosament, amb una modestia i una eloqüencia que realment captiven a qui té la sort d'escoltar-lo, que no ens en haurìem cansat mai de sentir-lo.

Ens digué entre lo molt i bó, que aquella festa de germanor que entre'ls dos pobles se celebrava, era deguda a l'art que divinitza el ritme sagrat de la música en tot el seu esclat de bellesa; que lés notés armonioses, modulades pels intel·ligents choristes, deixebles de l'immortal Clavé, enlairant-se per l'espai i repercutint en les ondes sonores d'aquella nit apacible de Caramelles, extenent-se per tota la nostra estimada terra, donaven lloc a que aquella festa que en aquells moments se celebrava en la plaça del nostre poble, fos una gran Festa de Catalunya: puix que la germanor dels dos pobles era la llaçada fraternal que deuría unir a tots els pobles de la terra.

No cal dir que els picaments de mans duraren molta estona i que les encaixades i abraçades demostraren al diputat republicá lo molt que havía agradat el seu sentit parlament.

Parlá també l'estudiós home de ciencia, nostre Dionís Puig de la manera agradable que ell sab fer-ho i a qui el senyor Albert volgué coneixer personalment i parlá, també, en nom dels coristes granollerins el meu volgut amic senyor Garrell, amb frases sentides i delicades, agraint les visites dels choristes Santfeliuencs.

Després anárem tots a l'espaiós local dels «Amics de la Unió» ont foren obsequiats amb dolços, café, cigars, i licors de les maneres carinyoses i espléndides que sab ferho sempre aquesta societat, composta exclusivament d'obrers, i allí el senyor Montañá, president de la societat L. V. L., el senyor Puig, el senyor Tafall i el senyor Garrell, brindaren per la prosperitat de la societat coral que ens obsequiava amb tanta delicadesa, i allí, altra volta, el senyor Albert, a precs dels concorrents que omplenaven l'espaiós local, va dir-nos, com ell sab dir-ho, lo content i satisfet que estava pels obsequis i per les atencions que anava rebent des que havía posat els peus en nostre vila, prometent en paga de tot, venir a donar una conferencia, oferiment que la societat «Amics de l'Unió» acceptá agraintlo amb tota l'ánima.

Després de pendre comiat de tots els amics, que ja ho eren tots els qui'l rodejaven, passarem a visitar la casa del senyor Puig, i allí el senyor Albert quedá altament impresionat de l'esforç mental que representen els estudis realisats per a qui ha d'esser honra i gloria de la terra catalana.—El Corresponsal.

Granollers, 27 març, 1913.

❦

Els dies de la passada Pasqua hem tingut entre nosaltres la societat choral «Amics de l'Unió» de Granollers del Vallès, que ja una altra vegada vingueren a veure'ns; i va ésser tanta la simpatía entre'ls choristes d'aquí i d'allí, va ésser tanta la germanor nascuda al ressò de les armonioses notes dels cants que immortalitzà al gran Clavé, que quan nosaltres tinguèrem la desgracia de veure dols i llàgrimes, amb motiu de les inondacions de la part baixa de nostra ciutat, els «Amics» granollerins foren els primers que'ns enviaren un grapat de centes pessetes, que'l poble agraí, no solament en lo molt que valíen, sinó en l'esforç que per a aplegar-les representava, tenint en compte la posició modestíssima de casi la major part dels obrers que formen part de l'esmentada societat.

D'aquí va refermar-se amb tanta força la simpatía entre'ls dos pobles, que ara amb motiu de la visita que per part de nostra societat va fer a l'indicada població el dissabte de gloria, i de la que'ns han fet els granollerins, s'han posat de tal manera de relleu que és molt difícil que per un mai més es trenqui la llaçada que estreny els cors dels choristes dels dos pobles germans.

Efectivament, l'alegría i la satisfacció demostrades en dos dies que estigueren entre nosaltres, és una prova palesa de les meves afirmacions; alegríes i satisfaccions que's posaren de relleu en la esplèndida recepció organitzada en la Casa Consistorial, quan, contestant al notabilíssim i sentit discurs del nostre popular arcalde agraint-los no solament les quantitats allavors enviades per a aixugar les llàgrimes dels qui ploraven, si no també la petita però valiosa ofrena que deixaven ara en la «Casa Assil» de nostra ciutat, digueren per boca del senyor arcalde d'aquell poble, que vingué junt amb el síndic de l'Ajuntament acompanyant als expedicionaris, l'agraiment que sentíen per totes les atencions rebudes, refermat després pel fogós parlament del jove republicà senyor Montanyà, i encara més per les sentides i delicades parrafades que'l cronista de l'Associació, senyor Garrell, varen brollar-li del cor en l'improvització d'aquells moments.

Si jo m'hagués pogut donar compte de lo que podía dir aquest il·lustrat chorista, hauría près íntegre taquigràficament tot el seu discurs; aquí va lo que, quan vareig donarme'n compte, vaig poder arreplegar:

«Porto una comanda per als guixolencs, comanda per a mi honrosíssima, per ésser feta de qui ho és i per a qui va solemnement endressada.

Ahir nit quan el nostre poble en la seva casa de l'Ajuntament festejava, encara que d'una manera migrada per lo molt que us mereixeu, als representants vostres que'ns vingueren a honorar amb sa visita, jo, que encara'm creía no venir a visitar-vos, deia: quan torneu a les vostres llars, quan retorneu al treball, entre'ls companys, que estigueu entre'ls amics, digueu-los-hi lo molt i gran que és el nostre agraiment; digueu-los-hi que les flors dels nostres romanins que tot l'any treuen florida, i de les nostres farigoles, que l'aspror reínosa dels nostres pins fent-ne tot un ramell envíen sos perfums als qui són vostres pares, vostres fills, troços del cor dels cors, que així, encara que d'una manera molt migrada, paguem l'agraiment que sentim els granollerins.

Vostre digne diputat senyor Albert agraí i remercià l'humil salutació meva; i va dir que aquella festa era una festa catalana, que les notes dels choristes, enlairant-se per l'espai, havíen repercutit per tot Catalunya, i que totes les comarques i encontrades catalanes fruíen amb delit els ecos d'aquella festa de germanor.»

Després d'aquest parlament se'n pronunciaren d'altres en aquest i altres llocs, demostrant-se a tot arreu el gran sentiment de solidaritat i amor entre'ls choristes granollerins i guixolencs. — Corresponsal.

Sant Feliu de Guíxols, 27 març 1913.

Butlletí comercial

29 Març de 1913

Moviment de Borses

BORSA DE BARCELONA
Cotisació oficial

	Oper.	Diner	Paper
Londres, 90 dies vista	.....	26'96	.....
— xec	27'46	.....	27'47
Paris, xec	....	....	8'55
Madrid y plasses banca, a 8 d/v.	.....	0'30	.....

Efectes públics

	Oper	Diner	Paper
Deute Int. em. 1908 serie A...	87'05	.....	.....
— — — — B...	85'20	.....	.....
— — — — C...	84'90	.....	.....
— — — — D...	84'40	.....	.....
— — — — E...	....	.....	.....
— — — — F...	.....	.....	.....
— — — — G.H.	88'	.	.....
— — — dif. series.	.....	.....	.....
— Amortisable serie A...	101'65	.....	.....
— — — B...	101'30	.....	.....
— — — C...	.....	.....	.....
— — — D...	101'25	.....	.....
— — — E...	.....	.....	.....
— — — F...	.....	.....	.....
— — — dif. series.	.....	.....	.....
— — — serie A...	.....	.....	.....
— — — B...	.....	.....	.....
— — — C...	.....	.....	.....
— — — D...	.....	.....	.....
— — — E...	.....	.....	.....
— — — dif. series.	.....	.....	.....
Títuls Deute n. 1903-4-5...	.....	.....	.....
— — — 1906 A B C	95'	9'5	95'25
— — — 1907...	.....	95'	95'25
— — — 1910...	.....	.....	.....
— — — 1912...	.....	92'50	93'
— — Maig 1899. Ensxe.	84'75	.....	.....
— — Abril 1907, Ensxe.	.....	.....	.....
— — Reforma 1908...	93'25	93'15	93'35
— — Mun. de Sarrià...	.....	.....	.....
Emprèstit Diputació Prov....	.....	101'50	102'
Port de Melilla y Xafarines...	.....	107'25	107'75

Obligacions

	Oper	Diner	Paper
Nord d'Esp., prior Barcelona	.....	.....	.....
— Lleida, Reus, Tar..	.....	.....	.....
— Villalba a Segovia.	.....	93'75	94'
— esp. Alm. Val. Tar	93'75	93'65	93'85
— Osca a Fr.ª, alt. lín.	.....	92'75	93'
Mines Sant Joan Abadeses....	.....	79'50	79'75
Tarragona a Barc. y Fransa...	.....	55'75	56'
Madrid, Sarag. Alic., serie A..	.....	105'75	106'
— — — B..	101'62	101'75	102'
— — — C..	92'75	92'75	93'
— — — D..	92'37	92'35	92'65
Madrid a Barcelona, directes..	.....	.....	.....
— — Reus a Roda.	54'87	54'85	55'
Alm. Val. y Tarrag., no adher.	.....	60'50	61'
— — adherides..	75'75	75'75	76'
Med. Zam. Or. Vigo, em. 1880.	.....	48'50	48'75
— — — 1883.	.....	48'50	48'75
— — serie G y H.	.....	76'50	77'
Asturias, Gal. y León, 1.ª serie.	.....	.....	.....
— — 2.ª hipo.	.....	.....	.....
Valladolid a Med. de Rioseco.	.....	.....	.....
Madrid, Cácer. Port., serie 1.ª.	.....	101'50	102'
— — — 2.ª.	.....	.....	.....
— — — 3.ª.	.....	91'50	92'
— — totsels cent. impars.	.....	.....	.....
Basc-Asturià, 1.ª hipoteca	.....	.....	.....
— 2.ª —	.....	.....	.....
Cariñena a Saragossa....	.....	103'	103'50
Olot a Girona....	.....	.....	.....
Companyia General Tramvies.	.....	95'50	96'
— An. Tr. Bar. Ens. G.	.....	.....	.....
— Tr. Bar. S. A. y ext..	.....	93'50	94'
— Barc. Elec..	.....	97'	97'50
—	.....	89'	89'75
Companyia Transatlàntica	.....	93'50	94'
Canal d Urgell....	.....	79'	79'50
Soc. Gen. Aigües Barc.	78'50	.....	.....
	.....	.....	.....
Comp. Gen. Tab. de Filipines.	101'00	100'75	101'25
General Sucrera d'Espanya...	.....	.....	.....
Comp. Asfalts Asland....	.....	.....	.....
— preferents	.....	94'	94'50
Port de Barcelona, emp. 1905.	.....	.....	.....
— — — 1908.	.....	.....	.....
— — Circul. 1909.	.....	.....	.....
— — — 1910.	.....	.....	.....
— — — 1911.	.....	.....	.....
— — — 1912.	.....	.....	.....
Port de Tarragona...	.....	.....	.....
Bonos pref.—Comp. reg. Ebre.	.....	91'25	91'75
Societa Catalana Gas	.....	.....	.....
Foment Obres y Construc....	.....	97'25	97'75
Comp. Cotxes y Automóbils..	.....	98'75	99'25
Siemens Schuckert, Ind. El c.	.....	98'75	99'25
Societat Valenciana Elec	.....	100'50	101'
Navegació y Industria....	.....	92'	92'50
Societat Carbons de Berga ...	.....	95'25	95'75

Accions

	Oper	QUEDA Diner	QUEDA Paper
Banc de Barcelona....	.....	.....	.....
Banc Prestams y Descomptes..	.....	.....	.....
Catalana General de Crèdit...	.....	.....	.....
Societat de Crèdit Mercantil...	.....	.....	.....
Comp. Reial Canalisació Ebre.	.....	.....	.....
Ferrocarrils Andalusos	.....	.....	.....

BORSI Y CANVIS

Informació de la casa Fills de F. Mas Sardá, Rambla del Mitj, 22.

Borsí del matí

		Obre	Tanca
Interior. ff de mes		.....	84'37
Alicants, ídem		102'20	102'35
Nords, ídem		105'	104'90
Orenses ídem		.....	27'95
Colonials, ídem		.....	.....
Andalusos, ídem		.....	63'80
Cotons	N/D.	.....	.....
Catalanes		.....	.....

Borsí de la tarde

		Obre	Tanca
Interior, ff de mes pròxim		.....	.....
Alacants, ídem		102'60	102'50
Nords, ídem		105'95	105'70
Orenses, ídem		.....	28'15
Colonials ídem		.....	.....
Andalusos, idem		.....	65'80
Banc Espanyol de l'Illa de Cuba		.....	.....
Cotons	N/D	.....	.....
Catalanes		.....	.....

Canvis de moneda

Alfons	8'20	p. 100
Isabels	11'20	—
Unses	8'40	—
Or de quatre durus	8'05	—
Or de un y dos durus	7'20	—
Dollars	11'20	—
Lliures esterlines	27'20	ptes.
Francs	8'30	p. 100
Marcs	132'25	—

Borsa de Madrid

Interior comptat	84'15
— fide mes	.....
— — pròxim	84'30
Amortisable 5 per 100	100'75
— 4 per 100	.....
Banc d'Espanya (accions)	451'50
Accions Tabacalera	291'50
Riu de la Plata	470'
Sucrera preferents	40'
— ordinaries	12'50
— obligacions	.....
Francs	108'40
Lliures	27'30

Plassa de Barcelona

COTONS

Informació del Centro Algodonero de Barcelona

Liverpool, 28 de març

	Anterior Tanca	Avui Obre	2.ª	3.ª	Tanca
Disponible	6'99	....	....	6'94	....
Febrer-Mars	6'69	....	....	....	6'69
Mars-Abril	6'67	6'65	6'63	6'64	6'69
Abril-Maig	6'66	....	....	....	6'64
Maig-Juny	6'65	6'63	6'62	6'63	6'53
Juny-Juliol	6'62	....	....	....	6'61
Juliol-Agost	6'57	6'55	6'55	6'55	6'56
Agost-Setembre	6'46	....	....	....	6'45
Setembre-Octubre	6'32	....	....	....	6'31
Octubre-Novembre	6'23	6'22	N.	6'21	6'22
Novembre-Desembre	6'20	....	....	....	6'10
Desembre-Janer	6'19	N.	....	....	6'18
Janer-Febrer	6'18	....	....	....	6'17

Alexandria, 28 de març

	Ant.-Obre	Avui-Obre	Tanca
Maig	9'99	N.	10'01
Juliol	10'06	10'04	10'07

Nova York, 26 març

	Anterior Tanca	Avui Obre	2.ª	Tanca
Disponible	12'70	....	....	12'70
Mars	12'34	12'35	12'33	12'48
Maig	11'95	11'96	11'97	12'07
Juliol	11'86	11'87	11'89	11'98
Agost	11'73	....	....	11'88
Setembre	11'48	....	....	11'62
Octubre	11'44	11'46	11'46	11'57
Novembre	N.	....	....	N.
Desembre	11'46	...	....	11'60

Nova-Orleans, 26 de març

	Anterior Tanca	Avui 2	Tanca
Disponible	12'7/16	.....	12'7/16
Mars	12'40	12'35	12'45
Maig	12'18	12'23	12'33
Juliol	12'11	12'15	12'25
Agost	11'91	....	12'04
Setembre	11'57	....	11'70
Octubre	11'46	11'50	11'61

Arribades als ports dels Estats-Units 10,000 bales en 1 dia, contra 21,000 de l'any anterior.

Preuscorrents de cotons en rama, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors Reials de Comers de Barcelona, en pessetes els 100 kilograms.

Procedencia	Middling fair	Fully good midd.	Good Middling
N.-Orl.-Texas.	198 a 200	191 a 193	188 a 189
Altres ports...	... a ...	189 a 191	186 a 188
	Fully mid	Middling	Lowmid
N.-Orl.-Texas.	185 a 187	186 a 188	000 a 000
Altres ports...	183 a 185	180 a 182	000 a 000

OLIS D'OLIVA

Informació de la casa J. Regás. Dia 28 març

Els 100 kilos, fòra consums

Andalús, nou	de 117'40 a 121'75	pessetes
Baix Aragó	de 165'25 a 182'70	—
Borges	de 143'50 a 165'25	—
Tortosa	de 139'25 a 180'70	—

Mercat en tendencia a l'alsa

Estació del Bogatell: Existencia .... 7 vagons
— — Arribades .... 0 —

OLIS REFINATS

Encaixes de 5 bidons de 4 litres

Regès, extraverge	8'50	pessetes cada 1
— Superfi	7'50	—
La Trompeta	6'50	—

CAFES Y SUCRES

Informació de la casa Emili Gaissert y C.ª, carrer Princesa, 61.

Havre, 26 març

Cafè (good average)	Obre	Tanca
Mars	73'25	73'
Maig	73'25	73'25
Juliol	74'25	74'
Setembre	74'74	74'73
Desembre	74'25	74'23

Sostingut.

Nova-York, 26 març

Cafè (Tipu núm. 7)	Obre	Tanca
Mars	.....	11'42
Maig	.....	11'61
Juliol	.....	11'80
Setembre	.....	11'99

Sostingut.

París, 26 març

Sucre (núm. 3)	Obre	Tanca
4 Mars	31'37	31'37
4 Maig	32'12	32'12
Juliol-Agost	32'37	32'37

Calma.

Hamburg, 26 març

Sucre (Base 88 per 100)	Obre	Tanca
Mars	9'92	9'93
Maig	10'02	10'02
Agost	10'10	10'10
Oct-Nov-Des	10'10	10'10
Janer 1914	10'22	10'22

Calma.

Londres, 26 març

Sucre (Base 88 per 100)	Obre	Tanca
Maig	9/11 1/4	9/11 1/4
Agost	10/1 3/4	10/1 3/4

Calma.

LLANA

Havre, 26 març

Buenos Aires	Obre	Tanca
Mars	192'50	192'50

Calma.

METALLS

Hamburg, 26 març

Coure	Obre	Tanca
Maig	133'	133'
Setembre	133'50	134'

Sostingut.

ció de premis amb assistencia d'un delegat de cada una de les abans dites entitats que presidiràn la festa, a la que estàn convidades nostre Ajuntament, les quatre Diputacions catalanes i tots els ateneus i entitats culturals de nostra capital.

L'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana està rebent regals d'importancia per a premis de dit Concurs. La Lliga Regionalista ha avisat entregar una varietat d'obres literaries escrites en catalá per valor de 200 pessetes. La senyora Monserdà, viuda de Macià, ha fet entrega de quatre obres també catalanes i altres societats i particulars ofereixen igualment fer donatius.

—Els nens que reben una alimentació racional es troben menys exposats al perill de la tuberculosis que aquells que's troben debilitats per una alimentació deficient o mal entesa. Els metges que coneixen aquest fet no's cansen de recomanar a les mares que críin elles mateixes als seus fills, però que al mateix temps, abans de la lactancia i durant la mateixa, deuen abstenir-se de tota beguda debilitant o capaç d'irritar el sistema nerviós. D'acord amb aquest principi, són nombroses les notabilitats mèdiques que desde fa més de 20 anys ordenen a les mares el Malte Kneipp, a moltes de les quals, com a nombrosos metens, ha prestat valiosos serveis.

En vista de les noticies referents a la pròxima concessió d'un aprofitament de aigües per al proveiment de Barcelona, s'ha enviat el següent telegrama:

«Ministro Fomento. — Madrid. Junta defensa aguas Mogent integrada por 19 Ayuntamientos, más de 600 propietarios espera V. E. al resolver concesión pedida por «Syndicat international Recherches etudes industrielles Bruseles», reservará derechos actuales usurarios demostrados numerosas oposiciones evitando ruina comarca. — Presidente, Santiago de Riba; secretario, Joaquín de Barnola.»

El ministre de Foment, ha contestat a don Santiago de Riba:

«Recibido su telegrama y tengo el gusto de manifestarle que los Ayuntamientos y propietarios representados en la Junta de su digna presidencia, pueden estar tranquilos respecto la reserva de sus derechos porque no sólo se declararían siempre y en todo caso en la disposición que se dicte sino que constituye una condición expresa e ineludible expuesta por mi ley contra la que ninguna resolución podría prevalecer.»

El dia primer d'abril pròxim, a les onze del matí, tindrà efecte en l'oficina de la Direcció del Mercat de Sarrià, la subasta al més dient de les botigues i llocs que's troben vagants amb subjecció al plec de condicions que està de manifest en el quadre d'anuncis de dit Mercat.

Per a poder pendre part en la subasta, s'ha de consignar amb 24 hores d'anticipació a la celebració de l'acte, el corresponent dipòsit.

—Reconstituient, Caldo Vigor, Dr. Falp.

Prosseguint la campanya iniciada per diverses entitats d'aquesta capital contra l'acord de l'Ajuntament aprovatori de la adquisició de les aigües, la Comissió de delegats es reuní ahir canviant impressions sobre l'assumpte i resolguent convocar una Assamblea Magna de representants per a pendre les resolucions procedents i ademés d'altres decissions de caràcter reservat, s'acordà presentar una instancia a l'Ajuntament demanant la suspensió de l'acord del nomenament de la Comissió Consistorial per a anar a Madrid a Madrid a presentar el dictamen al Govern i solicitant la publicació de les actes de la Comissió d'Aigües de l'acord adoptat i de les esmenes presentades, la qual instancia's dirigeix a l'ensems al governador civil d'aquesta provincia i al president del Consell de Ministres.

La Direcció general de Comerç, Industria i Treball, ha comunicat a la Cambra de Comerç i Navigació d'aquesta ciutat, una R. O. dictada pel ministeri de Foment en virtut d'expedient promogut per dita Corporació, i en la qual s'hi declara que amb caràcter general, les denominacions de Cambra de Comerç, Industria i Navigació; de Comerç i Industria; de Comerç i Navigació; o simplement de Comerç o d'Industria, no poden ésser usades pels organismes o associacions que en la seva creació, constitució, composició i funcionament no resultin extrictament ajustats a lo disposat en la llei de 29 de juny de 1911 i Reglament dictat per a la seva execució, devent ésser tinguda en compte aquesta disposició pels governadors de provincies per a aplicar en el seu cas lo establert en el paragraf primer de l'article sesé de la llei d'Associació de 30 de juny de 1887.

Informació telegràfica

Madrid 29, de 10 matí a 9 nit

El plet dels ferroviaris

En Ribalta a Madrit

El ministre de la Governació ha donat aquesta tarde la noticia de que en Pere Ribalta havia arribat a Madrid.

Hem procurat entrevistar-nos amb ell per a preguntar-li l'objecte del seu viatge, però nostres pesquises han resultat inútils.

El senyor Ribalta, si ha arribat a Madrid, no s'hostatja en la mateixa casa que ho va fer en son viatge anterior.

A la Casa del Poble ens han dit que'l senyor Ribalta havia enviat una carta al president de la Federació Ferroviaria, senyor Barrio, datada a Madrid, demanant-li hora per a celebrar amb ell una conferencia.

En la mateixa Casa del Poble'ls ferroviaris de M. S. A. no s'esplicaven el per qué, cas de que'l senyor Ribalta hagués arribat a Madrid, revestir d'un gran misteri la seva arribada.

«El País» diu que no és sols la cessantia den Ribalta lo que ha remogut ara als ferroviaris per a anunciar la vaga.

El senyor Ribalta va fer un immens servei a les companyies ferroviaries i al Govern avançant la vaga general a Barcelona en contra del parer de l'Unió Ferroviaria. A punt estigué de rompre aquesta Unió. Es va fer allavors sospitós i va ser objecte d'acusacions, que creiem calumnioses. No el creiem traidor; sí vanitós, amant de la exhibició, un tant lleuger. Aquells serveis mereixien, no recompensa, gracia.

Peró hi ha avui altres raons que son les que s'exposaren en l'últim miting que celebraren els ferroviaris en el Téatre Barbieri. El que no arribi a esclatar la vaga depén de que les companyies i el Govern procedeixin amb justicia.

Crisi ministerial

Aquesta tarde ha persistit en els circols politics el rumor de que avui es produirá una crisi en el Govern.

Sembla que'l ministre d'Estat deixará la cartera al senyor Villanueva, qui será substituit pel senyor Burell, i'l ministre de la Guerra també cessará en el cárrec.

Per a ocupar el ministeri de la Guerra es barrejen alguns noms de generals, essent el més probable don Juli Domingo Bazán.

Conferenciant

El senyor Collaso ha conferenciat aquesta tarde amb els senyors comte de Romanones i Alba.

Aquesta nit tornará l'ex-arcalde de Barcelona a conferenciar amb el quefe del Govern.

Els centralistes contra'l Dret Català

El diumenge próxim es celebrará en el «Teatro Madrileño» un miting per a protestar contra les manifestacions fetes en el miting de Barcelona negant competencia per a aplicar el dret foral catalá als advocats, notaris i demés funcionaris no catalans, manifestació que, segons els organitzadors de l'acte, está en contradicció amb l'article 15 de la Constitució, i demanar al Govern la immediata convocació d'oposicions a Notaries, determinada conforme al reial decret de 28 de juliol de 1911.

Presidirá'l conegut catalanófob Royo i Villanova i hi parlarán varis advocats i catedratics.

També'ls toreros

L'Associació de toreros, que ha celebrat junta extraordinaria aquesta tarde, ha acordat contribuir amb 250 pessetes a la erecció del monument a don Josep Canalejas.

L'Assamblea de les Cambres de Comerç

El ministre de Foment assistirá a l'inauguració de l'Assamblea de les Cambres de Comerç.

A la sessió de clausura hi assistirá probablement el rei.

Els ferroviaris de Málaga

Málaga. — Regna agitació entre'ls ferroviaris per haver sigut despedits alguns per la Companyia.

S'anuncia una Assamblea per a acordar si s'han de declarar en vaga.

El desgavell conservador

En els circols politics i en els periódics continúen els comentaris sobre l'actitut del partit conservador i de la tiuantor de relacions en que's suposa colocats als senyors Maura i Dato.

Els elements que's distingeixen per la séva constant oposició an en Maura insisteixen en afirmar que cada dia és major el descontent en les files conservadores contra'l seu quefe i en que l'escisió es fa inévitable peró és lo cert que fins ara no s'ha confirmat cap dels rumors que serveixen de base als comentaris contra'ls conservadors, perque'ls prohoms d'un i est partit s mpre que tenen ocasió de parlar amb algun periodista neguen rodonament aquesta actitut que se els suposa.

El senyor Besada ha assegurat que no s'ocupa de la política per estar molt enfeinat en els assumptes del seu bufet i que fa més d'un mes que no ha vist al senyor Maura i bastants dies que no ha creuat paraula amb el senyor Dato.

El senyor Sánchez Guerra ha dit que no té fonament la noticia publicada de que ell es separaría del partit conservador per a ingressar en el lliberal en el cas de qué el senyor Maura deixés la quefatura i que ara'ls maurófobs han llençat l'especie de que'l senyor La Cierva té'l propósit de no tornar a esser ministre de la Governació, encara que s'encarregui de formar Govern el senyor Maura i que si aquest vol variar la constitució del partit conservador el senyor La Cierva recabaría la seva llibertat d'acció personal i política.

Davant de les insinuacions dels lliberals no permanexen inactius els conservadors que asseguren que la vida en el camp ministerial no s'escola d'una manera apacible.

Es parla de disgustos que cada dia s'accentúen més i que tenen al comte de Romanones en la impossibilitat de trobar al substitut den Moret en la presidencia del Congrés.

La entrevista que anit celebraren el quefe del Govern i el senyor García Prieto ha avivat la flama de les murmuracions, i a pesar de que'l comte ha assegurat aquesta tarde als periodistes que dita entrevista fou cordialissima, es diu que no hi hagué tal cordialitat i que'l senyor García Prieto va formular al president del Consell algunes observacions recriminatories per les gestions que aquest ve realitzant des de'l seu élevat lloc per a quedar consagrat com quefe del partit lliberal.

El senyor García Prieto estima, i aixís ho ha fet conéixer al comte, que la quefatura's conquista en l'oposició, perque adquirint-la en el poder, més que la consagració feta pels correligionaris, significaría una mercé de la Corona, i ni les pràctiques de la política democrática, ni les realitats del sistema constitucional en que vivim, podrán sancionar aquesta monstruositat.

En aquest estat les coses, davant de la polémica entaulada entre'ls dos partits governants, hem cregut que seria d'interés conéixer la veritable actitut del senyor Dato, que és un dels homes politics que més han donat que parlar aquests dies, a l'entorn del qual es fan les combinacions per a la factura del partit conservador en l'avenir.

Segons els informes que hem adquirit i que reputem autoritzats, aquesta actitut és la següent:

El senyor Dato, en efecte, ha celebrat aquests dies conferencies amb en Maura, i en elles, com és llógic suposar, s'han ocupat de política, examinant els successos de carácter general que's venen desenrotllant i la situació en que's troba'l partit conservador, peró ni una paraula s'ha dit en aquestes conferencies que faci alusió a la suposada dissidencia.

El senyor Dato ha mantingut sempre amb en Maura la lleialtat més absoluta i decidida i ademés no aspira, ni vol, ni acceptaría la quefatura del partit conservador perque no's creu en condicions de carácter per a desempenyar aquest cárrec ni creu que l'estat de la seva salut li permetría arrostrar les molestics de la vida activissima que requereix la direcció d'una nombrosa agrupació política.

Lo que si s'haurá tractat en les conferencies dels senyors Maura i Dato és un fet, la repetició del qual no está disposat l'últim a tolerar.

«A B C» va publicar dies endarrera un solt, molest per al senyor Dato, a qui se anomenava home acomodaticí i gemenós que deixá grats records de son pas pel ministeri de la Governació».

Com que'l senyor Dato creu que aquest solt ha pogut esser inspirat per determinats elements conservadors, ha pregat al senyor Maura que influeixi per a que no's repeteixi'l fet.

Si s'insisteix en aqueixa campanya, el senyor Dato, probablement, publicaría un document firmat, rebutjant dits atacs i posar tornant-los.

Al fer aixó'l senyor Dato, es retiraría de la vida política.

En Romanones contra l'Ajuntament de Barcelona

«El Liberal» publica'l següent solt:

El diputat a Corts don Manuel Bueno ha consultat al quefe del Govern sobre'l seu criteri respecte a l'abastament d'aigües de Barcelona.

El comte ha dit, textualment, referint-se an aquest assumpte:

—La pretensió de l'Ajuntament, favorable a l'empresa Dos-Rius, no pot, ni deu prevaldre.

El Govern está disposat a no autoritzar monopolis, ni exclusivismes que puguin lastimar l'interés del veinat barcelonés.

Hi ha que afavorir el que's doti a Barcelona de suficient i abundant quantitat de aigua, sense patrocinar an aquesta ni aquella empresa, encara que sembli amparada per col·lectivitats politiques o administratives.

L'obertura de les Corts

«El Diario Universal» diu que l'indiferencia que'l senyor Maura ha expressat, al parlar-li de la propera obertura de Corts, la sentim també la majoría dels espanyols.

Avui per avui—afegeix—pot dir-se que, apart els que formen el Govern, son pocs o alguns els que desitgen l'obertura del Parlament.

Fins tara sols els diputats de la Conjunció i'ls regionalistes han mostrat interés en que les Corts estiguin obertes, els últims per un fi massa particularista, i els primers no volem dir que sigui sols per quedar bé, perque no'ns agrada duptar de la sinceritat de ningú.

Troba naturalment aquesta indiferencia i creu que ella por ser penyora de que la próxima campanya parlamentaria será de gran utilitat.

Els politics responen amb aixó a les aspiracions del país, es donen compte de la tasca que les Corts puguin realitzar. No pensen en les Corts com palenc oratori, sinó com fábrica de lleis beneficioses per al país.

Per aixó sols desitgem l'obertura de Corts, per a que puguin funcionar en aquestes condicions.

D'una catàstrofe ferroviaria

Bilbao. — Els ferits de la topada de trens son el conductor de mercaderies Lluis Morejón, que té trencades les dues cames; l'encarregat de via i obres té trencada una má, i 20 viatgers contusos.

Ha sortit un tren de socors per a recullir als viatgers.

Al tornar els viatgers han protestat perque s'han tingut d'esperar més d'una hora en el lloc del succés.

La topada va ser perque'l telégraf va donar la sortida al tren de viatgers equivocadament.

La topada podía ser una gran catástrofe, perque va ocórrer a l'entrada del pont Peña, sobre'l barranc Galiana.

Si hagués passat 20 metres més enllá'ls dos trens s'haurien despenjat d'una gran alçada.

El maquinista del tren de viatgers va veure que arribava'l de mercaderies i va donar contra-vapor, peró no va poder evitar la topada.

Va quedar destroçat un cotxe de segona que per a reparacions portava a Bilbao'l de mercaderies.

Visites comentades

Han cridat extraordinariament l'atenció les numeroses visites que'ls prohoms del partit conservador han realitzat aquesta tarde al senyor Maura.

Demanant una rectificació i rebent una punyalada

Comuniquen de Pontevedra que aquest matí s'ha presentat a la redacció del periódic «La Tierra» el diputat a Corts don Alexandre Mon i Landa, per a demanar una rectificació.

El director l'ha rebut violentament i després de canviar algunes paraules ha donat al senyor Mon una punyalada a la cuixa dreta.

El senyor Mon ha sigut curat a la casa de socors i traslladat després al seu domicili en estat relativament satisfactori.

La ferida interessa la regió triangular escarpa, aprop de l'arteria femoral.

Pel domicili del ferit han desfilat totes les personalitats de Pontevedra.

El senyor Ragonesi

El nou Nunci, monsenyor Ragonesi, arribará aquesta nit, a les onze, a Madrid.

La premsa católica invita al veinat a que acudeixi a l'estació del Nord per anar a rebre a monsenyor Ragonesi.

El banquet an en Romanones

Ha quedat fixat definitivament la data del 14 del mes próxim per a la celebració del banquet amb que'ls diputats provincials de tot Espanya obsequiarán a Madrid al comte de Romanones.

Diuers que tornen al seu destí

El superior dels Dominics de Madrid ha enviat al director general del Tresor 4.000 pessetes que, baix secret de confessió, li entregá un fidel als efectes de sa réstitució.

Els que arriben

En l'exprés de Barcelona ha arribat el senyor Ventosa.

Anit arribá'l general Weyler.

Abans d'entrar al Consell

A les 5'30 es reuniren els ministres en Consell.

El general Luque ens va dir a l'entrar que portava al Consell expedients administratius i que aquesta nit marxa'l coronel Fernández Silvestre a Ceuta per a saludar al resident general Alfau, i que després anirá a Tetuán i a Larache.

D. Amali Gimeno manifestá que no portava rés al Consell.

El senyor Villanueva va dir que portava varis expedients de trámit i confirmá que aquesta nit sortía per a Málaga.

El senyor Navarro Reverter va dir que aquesta nit arribava'l Nunci. Donà compte el ministre d'un telegrama que va rebre el dimecres, anunciant-li la sortida de Roma de monsenyor Ragonesi i comunicant que en aquella capital fou despedit pel encarregat de Negocis d'Espanya davant el Vaticá.

Va afegir el senyor Navarro Reverter que ahir el visitá monsenyor Solari, encarregat de la Nunciatura, per a anunciar-li també l'arribada del Nunci.

Va afegir que ha arribat a Cádiz la comissió marroquí que ve a Madrid a informar davant la que hi enten en l'internacionalització de Tánger.

La comissió es detindrá a Córdoba i en altres poblacions andaluses i arribará a Madrid el dimecres o dijous.

—Amb la comissió venen alguns que han sigut baxás.

Va dir el senyor Navarro Reverter que'l complaviá l'arribada de la comissió, puix desitja que en l'assumpte de l'internacionalització de Tánger siguin escoltats tots quants desitgin informar.

El senyor Barroso ha dit que no hi ha rés oficial respecte a la combinació de prelats de que parlen alguns periódics.

El senyor López Muñoz va dir que portava al Consell un expedient sobre variació de local de l'Institut de Guadalajara.

Manifestá que va estar ahir a despedir a l'ex-ministre francés M. Steeg, qui marxá molt complascut de les atencions de que ha sigut objecte a Madrid.

Va afegir el senyor López Muñoz que s'ocupava en l'aplicació del crédit per a les construccions civils.

El senyor Alba va dir que portava al Consell expedients sense importancia.

Tot va bé

Continúa millorant el monarca. Aquesta tarde se li aplicá altre massatge.

Es proposa passejar demá en automóbil amb la reina donya Victoria.

Entre les personalitats que firmaren aquesta tarde en l'album colocat en la Majordomía del Palau, figuren el senyor Maura i el general Linares.

El rei jugá a l'ajedreç aquesta tarde amb el duc de Sant Mauro.

Del batibull conservador

Diu «A B C»:

«La suposició d'alguns confrares, que atribuexen a inspiracions d'un personatge politic el nostre article d'abans d'ahir sobre la quelatura dels conservadors, és completament arbitraria.

Espontániament hem emés en aquest article la nostra opinió, que és ademés la opinió de tots els qui coneixen i judiquen amb imparcialitat la política espanyola».

Fábrica incendiada

Pontevedra. — Comuniquen de Tuy que els pabellons d'una fábrica d'asserrar fusta pertenexent a Salert, situada en les proximitats de la frontera portuguesa, han quedat totalment destruits per un incendi formidable.

Arribada d'un embaixador

Córdoba. — Ha arribat l'embaixador de Anglaterra a Espanya M. Bunsen. Passará aquí varis dies per a visitar la ciutat i els monuments.

El estudiants reclutes

El ministre de la Guerra, per a evitar perjudicis als reclutes estudiants acollits als beneficis de la reducció de servei en filés que per desconeixement de la lléi de reclutament no solicitaren prórroga ha autoritzat als capitans generals de les regions per a retardar el período d'instrucció de dits reclutes fins primer de juliol próxim.

Per a concedirse'ls aquesta mercé, els interessats deurán solicitar-la a les respectives Capitanies generals per conducte de sos quefes, justificant els perjudicis que'ls causaria actualment sa presencia en files.

Converses

En el saló de conferencies del Congrés no hi ha apenes gent amb qui poguer parlar, a pesar de ser mala tarde.

Es deía que'l senador catalá senyor Collaso ha declinat la quefatura del partit lliberal quan se la va oferir ahir al comte de Romanones i que hi ha dificultats per a trobar persona en condicions adequades per a dirigir la política lliberal de Barcelona.

Els mestres

Una nodrida comissió de mestres i mestras de Madrid visitá al ministre d'Instrucció pública per a donar-li les gracies per les recents disposicions que ha dictat sobre ascensos de mestres.

La supressió dels consums

Almeria. — S'ha reunit l'Ajuntament en sessió extraordinaria per a tractar de la crítica situació en que'l coloca la supressió dels consums.

S'ha acordat que una comissió vagi a Madrid per a donar al Govern que autoritzi la creació d'arbitris extraordinaris.

En cas contrari dimitirá l'Ajuntament en plé.

Detenció

Sevilla. — El propietari de Marchena don Joan Viguera va rebre un anónim amenaçador, exigint-li que depositès 2.000 pessetes en el seti que se li indicava.

Viguera donà conte a la guarda civil. Es prengueren les oportunes mides, i quan es presentava a recollir el diner fou detingut un subjecte anomenat Manuel Montes.

Mides de sanitat

El governador civil i'l delegat de Sanitat senyor Tornes Bavi han conferenciat per a acordar les mides que hi ha que adoptar en alguns pobles de la provincia davant la proximitat del calor.

Els diputats provincials lliberals

Els diputats provincials afiliats al partit lliberal han celebrat una reunió en el palau de la Diputació.

Es creu que tractaren del banquet que ha de donar-se al quefe del Govern per iniciativa del president de la Diputació de Madrid.

Restabliment

El director general de Comerç Sr. D'Angulo ha anat avui al seu despatx oficial, completament restablert, després de l'operació quirúrgica que se li practicá.

El senyor Alba no's troba bé

El ministre de la Governació no ha assistit avui a son despatx oficial per trobar-se lleugerament indisposat.

A pesar d'aixó és probable que'l senyor Alba assistia al Consell de ministres que's reunirá aquesta tarde en la Presidencia.

De la Plaça d'Orient

El rei segueix millorant de les lessions que's causá'l dimecres.

Aquest migdia s'aixecá i baixá de sos habitacions a esmorçar en un despatx petit de l'entresol amb les reines. El visitaren totes les persones de la familia real.

Despatxá'l rei amb el comte de Romanones i amb els quefes de Palau marqués de la Torrecilla i marques de Viana.

—Les arxiduqueses d'Austria van estar visitant l'iglesia de Sant Francisco el Grande i reconegueren la població.

El dia 6 d'abril abandonarán Espanya la arxiduquesa Isabel i les seves filles.

—El Rancing Club d'Irún, que guanyá el campionat de «foot-ball», ha regalat al rei un artistic diploma fet a la aquarela amb les insignies del Club, guardat en un estux d'acert amb aplicacions d'or, construit en la fábrica d'Eibar.

La Biblioteca de la Companyia de Tabacs de Filipines

En una correspondencia de Manila que publica un diari del matí és diu lo següent:

«La Companyia general de tabacs de Filipines está en tractes per a vendre la seva rica i notable biblioteca formada durant els darrers anys de la dominació espanyola en aquell archipiélac.

Segons sembla'l comprador és el Govern dels Estats Units.

Parla en Romanones

El comte de Romanones al rebre avui als periodistes, ens ha dit lo següent:

Continúa'l restabliment del rei. Ahir tarde passá una estona aixecat. Avui s'ha aixecat també. La «Gaceta» no ha donat compte de l'estat del rei perque no's tracta de cap malaltía. El dilluns renuará la vida ordinaria.

Un periodista va dir:

—Mai té vosté a la premsa lliberal amb aixó del catecisme!

El comte contestá:

—Sí, dos periódics; peró si jo'm deixava portar per ells, crec que perillaría la meva reforma.

Es inexacte, va seguir dient, que jo pretengui impedir el miting de les esquerres. Per la meva part poden celebrar-ho, peró igual dret tindrán els elements de les dretes.

Tampoc és cert que'l Govern impedeixi que'ls empresaris cedeixin locals per al miting. Aquesta és cosa que sols depen de les empreses.

El dilluns es reunirá'l Consell d'Instrucció pública en plé i estudiará la proposició del senyor Vincenti. Prevaleixerá o nó.

Aixó és importantíssim, perque jo no puc oblidar que'l Consell d'Instrucció pública fou nomenat per governs lliberals. A molts consellers els vaig nomenar jo quan vaig esser ministre d'Instrucció pública.

Encara qun'l Govern pot apartar-se del dictamen de dit organisme, jo, per les raons abans dites no puc apartar-me de sa opinió.

A les 24 hores d'emés el dictamen pel Consell d'Instrucció pública estará en la «Gaceta» el decret referent a l'ensenyament de Catecisme.

Amb aixó terminarem ja aqueixa qüestió i ens ocuparem d'altres coses interessants.

Avui's celebrará Consell de ministres a les cinc de la tarde per a tractar exclusivament de Pressupostos.

Manifestacions den Collaso

El senyor Collaso, que posa amb el senyor Forgas en el Palais-Hotel, ha rebut nombroses visites de personalitats de l aplolítica i amics particulars.

Després de la visita feta a la tarde al comte de Romanones, ha estat breus moments en el ministeri de la Governació per a saludar al senyor Alba.

Parlant amb el senyor Collaso, ens deia que'l seu viatge a Madrid obeeix a la resolució d'alguns assumptes particulars.

—Se'l considera a vosté — li han dit — com a quefe del partit lliberal a Barcelona.

—Doncs, cregui vosté que'l meu viatge no ha tingut carácter politic, peró m'ha semblat un dever de cortesía, aprofitant la meva breu estada a la Cort, doncs, me'n vaig demá cap a Barcelona, saludar al quefe, senyor comte de Romanones.

El Consell d'Instrucció Pública

Aquesta tarde ha tornat a reunir-se en el ministeri de la Governació, la secció primera del Consell d'Instrucció pública.

Ha presidit el senyor Labra i hi han assistit els senyors Sanz Escartín, Retortillo, Gómez, Vaquero, Vincenti; donya Carme Rojo, Alcalde, marques de Pidal i Bejarano.

S'ha aprovat per majoría de vots el dictamen del senyor Vincenti, que ja's coneix.

El senyor Vaquero ha demanat que s'aplacés tota discussió fins a tant que'l Govern remetí'ls nous datos que s'han solicitat.

Aquest acord ha quedat convertit en vot particular, firmat pels senyors Sanz Escartín, Retortillo i donya Carme Rojo.

El senyor Labra ha formulat un altre vot particular en el sentit de que's concedeixi per a no ensenyar la doctrina cristiana que als mestres no católics la mateixa lliberitat als alumnes per a no apéndre-la, i s'ha aixecat la sessió a les nou de la nit.

Tancament de portes

Bilbao. — Avui'l comerç tancará durant una hora anant els comerciants i dependents en manifestació a la Diputació provincial per a demanar la reforma dels tributs comercials.

«La Gaceta»

La «Gaceta» publica:

Decrets de Guerra i Foment, firmats ahir pel rei.

Reial ordre d'Hisenda resolent l'expedint instruit a instancia del president de la Societat de Socors mútus anomenada Mútua Fivaller, de Barcelona, en sol·licitut d'exempció a favor de dita societat de l'impost que grava'ls bens de les persones jurídiques. Es resol que deu pagar el timbre dels anys 1911 i 1912 i quedar exempta per a l'any actual i'ls successius.

Autoritzant als directors de les Escoles d'Arts i Oficis per a que amb cárrec al material paguin els gastos de transport dels obrers que envíin a l'Exposició Nacional d'Art decoratiu.

Nomenant delegats del Govern en el Congrés internacional d'Estudis históricos que ha de celebrar-se a Londres del 3 al 9 d'abril, al senyor Villarrutia, embaixador d'Espanya a França, i al senyor Altamira, director de primer ensenyament.

Aprovant el plan d'obres de reparació dels edificis de fars i torres i construccions auxiliars per l'any actual.

Anunciant que'l Govern dels Países Baixos s'ha adherit en nom de les seves colonies de Curaçao, al Congrés de Berna per a la protecció de les obres literaries i artístiques.

Concurs de premis de la Reial Academia de l'Historia.

Els licenciats de Cuba i Filipines

Els licenciats de l'exército que varen fer les campanyes de Cuba i Filipines i desitgin cobrar els drets devengats deuen elvar nova reclamació per cada crédit en el paper de la classe que correspongui conforme a la llei del Timbre abans del 4 de juliol de 1916, data en que expiren els cinc anys que senyala la llei de Comptabilitat.

D'una dimissió

En la sessió de l'Ajuntament s'ha tractat de la dimissió del senyor Núñez Granés del seu cárrec de director de vies públiques i obres.

Alguns regidors han manifestat que significava una coacció i una ofensa per a tots els edils.

Els socialistes aprovaven la conducta del remitent, tota vegada que, acusat de malversar 900.000 pessetes, tenía que defensar-se.

L'arcalde ha dit que s'atenía a l'expedient que está seguint, sobre la base de la denuncia, el senyor Bellido.

Alguns regidors han protestat aixecant la sessió'l senyor Ruiz Giménez, per lo que algunes es proposen presentar un vot de censura contra l'arcalde.

Informació de l'estranger

Els francesos al Marroc

París, 29. — Comuniquen de Rabat que el coronel Magin va sorpendre el dia 26 el campament dels Zairas, apoderantse d'armes, municions, molts cavalls i més de 300 tendes de campanya, entre elles la den Zairas i els seus fills.

L'enemic fou dispersat, veient-se obligat a passar l'Onedzgro.

Nou prefecte de policía

París, 29. — El Director general de Seguretat, M. Hennión, ha sigut nomenat Prefet de policía, en sustitució de M. Lepine.

El director dels Museus Nacionals, M. Pukalet, substituirá a M. Hennión.

Les victimes dels temporals

París, 28. — Nova York. El número de víctimes de les inundacions no excedeix de 2.00.

Les pèrdues materials ocasionades per les inundacions a l'Estat d'Ohio son superiors a les causades pel terratrèmol de Sant Francisco de California.

El general Zapata condemnat a mort

París, 29. — El corresponsal del Weldt a Mèxic manifesta que un Consll de guerra ha condemnat a mort al general Zapata.

La guerra dels Balkans

Ha mort el rei de Montenegro?

París.—«Le Journal» diu que anit va correr'l rumor amb referencia a telegrames pro-

ficulars de Roma, de que ha mort el rei de Montenegro.

Aquest rumor no ha tingut confirmació oficial.

L'actitut de les potencies

París.—Els diaris publiquen telegrames de Londres dient que les grans potencies han acordat, en cas d'una negativa de Montenegro a donar satisfacció a les reclamacions d'Austria, establir el bloqueix de les costes montenegrines.

El «Morning Post», en un despatx d'Odessa, diu que están preparats varis transports utensats de tropes i una esquadra per a marxar en cas de necessitat a l'Anatolia i al Bosfor.

Les pérdues dels serbis

Belgrade. — En els darrers combats entorn d'Andrinòpolis els serbis varen tenir mil morts i quatre mil ferits.

A Scutari

Diuen de Viena que l'Austria té intenció de fer a Constantinobla gestions, ajudada per les demés potencies, a fi de que Essad-Pachà, governador de la ciutat sitiada de Scutari, que s'ha oposat a la sortida de la població civil, proposada per Montenegro, rebi ordres que li permetin autoritzar-la.

Davant del refús d'Essad-Pachà de deixar sortir la població civil de Scutari es diu que'l rei Nicolau de Montenegro ha declarat que ell no podía renunciar a apoderar-se de la ciutat i que's disposava a rependre'l bombeig.

Combat

París. — Un destacament serbi, sortit de Elbasan, ha tingut un topament amb un nombrós contingent de tropes turques, molt ben artillades.

El combat que ha durat algunes hores, ha terminat sigient refusats els otomans i quedant 325 soldats en poder dels serbis.

Els avenços dels búlgars

París. — S'anuncia oficialment de Constantinobla que'ls búlgars han avançat fins l'alsaria de Tchemedje, en qual punt la artilleria otomana les ha atallat el pas.

Des de la capital es senten els dispars de canó.

De Sofía diuen que després d'haver sigut refusades les tropes otomanes més enllá del riu Karasou, la vanguarda búlgara ha franquejat les principals línies otomanes.

El rei Ferran a Andrinòpolis

París.—El rei Ferrán, que marxá en tren especial per a Andrinópolis al tenir coneixement de la capitulació d'aquesta ciutat, feu ahir sa entrada en la mateixa. L'escolta estava formada per les tropes que prengueren la fortalesa. El rei fou aclamat amb indescriptible entusiasme.

Després de dar-se compte de l'estat dels forts, feu desfilar a l'exército victoriós. Després se trasladá al Club militar, ont se trobà presoner Chukri-Bajá i el seu estat El general en quefe de les tropes turques de Andrinópolis li entregá el seu sabre. El rei li retorná, tenint per al valent militar fresos d'enaltiment i elogi.

Madrid 29; de 11 nit a 1 matinada

A Weiler

Ha arribat en Weyler. Demá sortirá cap a Valencia per a assistir a unes bodes.

L'estat del rei

El rei ha estat llevat tota la tarde, jugant a l'ajedrez amb el comte de Macedo. El dilluns reanusará la vida que seguelx d'ordinari.

Suspensió d'un miting

S'ha sospés el miting de religiosos dissidents que devia celebrar-se demá al Frontó Central per dificultats sorgides a darrera hora.

Els organitzadors atribuexen la suspensió a manejos del govern.

Es proposen celebrar l'acte el diumenge de la vinent setmana.

Si no troben local a Madrid, el farán fóra del seu radi.

En el miting no's limitarán a parlar de religió sinó que també censurarán al govern per la seva intranzigencia enmascarada.

En Maura firma en un album

En Maura, acompanyat del general Linares, estigué a Palau a firmar en l'álbum col·locat amb motiu de la entrada del rei

DARRERA HORA

Madrid 30; de 1 a 3 matinada

El Senat francès aprova el tractat franco-espanyol

Durant el Consell celebrat ahir, el senyor Reverter rebé noticies de l'ambaixador d'Espanya a París, dient que'l Senat francès aprová per unanimitat el tractat franco-espanyol.

Un viatge, un palau i les «forces vives»

Persona d'alta significació política assegura que'l rei realitzará pel maig un viatge a Barcelona.

S'afegeix que la ciutat li regalará un palau en la matéixa forma que'l regalat per les forces vives de Santander.

«La Epoca» tocant campanes

Diu «La Epoca», amb motiu de l'explosió de tres petards a Barcelona, que la premsa de la ciutat comtal afirma que's tracta de coses de nois, suprimint títuls terrorífics, com ho feia quan governaven els conservadors.

Varies noticies

Petersburg. — En el riu Volga han naufragat cent embarcacions, resultant ofegades moltes persones.

Saignon. — La policía ha trobat nombroses bombes carregades de pólvora i disposades a produir una agitació xina.

Berlin.—Entre'ls passatgers del nou vaixell «Imperator» figura'l Kaiser. L'«Imperator» anirá a Gibraltar, ont desembarcará'l Kaiser, permanexent-hi un dia.

Londres. — Els reis d'Anglaterra marxaràn pel maig cap a París. Després aniràn a Viena, Berlín i Nova York.

Washington. — S'ha desenrotllat una terrible epidemia variolosa.

Una conferencia

El regidor don Martí Matons donà anit una conferencia a l'Ateneu Gracienc de U. F. N. R., explicant la seva gestió municipal i seguint la democràtica costum que té establerta de donar compte cada sis mesos als electors de la manera com compleix el manament d'aquests.

Acudí a escoltar-lo gran gentada, que aplaudí i felicità a l'orador molt efusivament.

Aquest tractá diversos assumptes, però especialment el del proveiment d'aigües de Barcelona.

Demá parlarem més extensament d'aquest important acte.

PRIMITIVA LEGÍA

Estrella Conejo

EL CONEJO MARCA REGISTRADA

ÚNICA PARA HACER BUENA COLADA SIN ESTROPEAR LAS ROPAS POR SU SUAVIDAD BLANCURA Y DESINFECCIÓN ¡15 AÑOS DE ÉXITO!

LA MAS ECONÓMICA POR SUS RESULTADOS INMEJORABLES

MAS BARATA QUE NINGUNA PORQUE CON POCA HAY BASTANTE

EL FABRICANTE

S. Casamitjana Mensa

Gran Empresa Funeraria

Societat Anónima

40 SUCURSALS AMB TELÉFON A BARCELONA Y POBLES AGREGATS

LA NEOTAFIA

ENTERROS DESDE'L MÉS SUMPTUÓS AL MÉS MODEST; D'AQUESTS DESDE 25 PTES.

Central: Rambla Catalunya, núm. 29 - Teléfon 397

Tallers, fábrica y coixeres: CAMPO SAGRADO, 24 - Teléfon 2.691

ESTUFA DE DESINFECCIÓ PORTÁTIL A DOMICILI, ÚNICA A BARCELONA

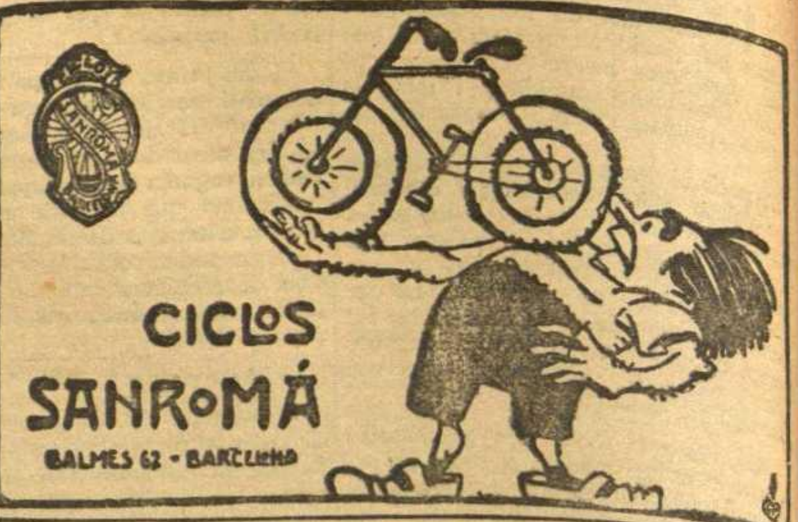

CICLOS SANROMÁ

BALMES 62 - BARCELONA

REGAL

Amb objecte d'introduir a Espanya nostres ampliacions artístiques fetes per un novíssim procediment que han alcançat un gran èxit en tot el món, regalem a cada llegidor d'aquest periòdic durant 20 dies.

DUES AMPLIACIONS FOTOGRÁFIQUES

COMPLETAMENT DE FRANC

d'una exacte semblança i de tamany casi natural, o sigui de 36 per 46 centímetres. Les fotografies que'ns serveixin de model serán retornades intactes. L'únic servei recíproc que demanem és que'ns facin propaganda al rebre les ampliacions. Per a gastos d'administració es necesari enviar 90 cénts.

Garantía: 5,000 ptes.

Encara que nostra Societat, llegalment reconeguda, representi per si mateixa la més sólida garantía, ens comprometem a pagar aquesta cantitat de no cumplir per nostra part totes i cada una de les condicions a dalt indicades.

Societat Hermes — Rambla Sta. Mònica, 9, 1.er, 2.a Barcelona

CUPÓ REGAL N.° 311 — Aquest cupó te que enviarse amb les fotografies

Conforme amb l'oferta que indiquen, prego a la Societat «Hermes» Rambla Sta. Mònica, 9, primer, segona, facin dues ampliacions del tamany 36 per 46 cm. i amb la condició de no acceptar cap gasto apart dels 90 céntims que inclueixo.

Nom i cognom. ____________

Domicili. ____________

(1) Les ampliacions se'ns poden encarregar les dues d'una fotografia o de dues distintes.
(2) Si la persona que té que ser ampliada está inclosa en un grupu, serveixis senyalar a aquesta per medi d'una creu X
(3) Es indispensable escriurer al darrera de cada fotografia, amb lletra molt clara, son nom, cognom i direcció.

MEDICAMENTS EMERIN

SANG - URINARIES

Els ***Confits Emerin*** donen a les malalties urinaries l'estat normal, treuen y calmen instantàniament la coïssor y la freqüencia de orinar, els únics que curen radicalment les ***Estretoses, Prostatitis, Cistitis, Catarros, Càlculs, Incontinencia de orina,*** etc. Una capsa de ***Confits Emerin,*** amb la deguda instrucció, pessetes 4'50.

El ***Rob depuratiu Emerin,*** immillorable reconstituient y refrescant de la sang, cura completa y radicalment les infeccions y totes les seves conseqüencies; ***dolors dels òssos, taques de la pell, herpetisme, raquitisme, neurastenia, diabetes, parálisis, cefalalgia, dispepsia, atonía, debilitat de la vista, palidesa dels teguments, descoloració de les ungles, dolors de cap, neuralgies facials, palpitacions del cor, sofocació, digestió difícil, dificultat dels treballs intelectuals y musculars, laxitut, insomni, deliri, alucinació, infló, edema,*** etc. Un frasc de ***Rob depuratiu Emerin,*** amb la deguda instrucció, pessetes 3'50.

De venda a Barcelona: Centre d'Especialitats Farmacèutiques, Pelai, 9; Passatge del Crèdit, 4; Rambla de les Flors, 4; Farmacies: Rambla del Mig, 17; Princesa, 1; Escudellers, núm. 75; Drogueries: Rambla de Catalunya, 68; Moncada, 20; Rambla de Catalunya, 36; Moncada, 21

EL SIGLO

GRANS MAGATZEMS

Alta novetat

EN

Llanes i Sedes

per a Primavera i Estiu

Venda d'articles d'ocasió en els salons d'entrada de la Rambla

Llanes angleses, doble amplada: el metre a pessetes 0'50
"Voile,, de llana, „ „ „ „ „ 0'75

Secció d'Optica i Música (planta baixa)

Complet assortit en Gramofons i discs de totes les marques, Binocles per a teatre i campanya, Barómetres, Termómetres, Lentes, Ulleres, etc.

Discs: María Barrientos, Viñas, Caruso, Titta Ruffo, etc.

Secció de Mobles (tercer pis)

Venda exclusiva dels articles de la casa **Jacob & Josef Kohn de Viena**

DOLOR

reumátic, inflamatori o nirviós. Se cura amb el tant acreditat

Duval

que amb tant felis éxit ven la ***Farmacia Martínez,*** carrer Robador, (cantonada al de Sant Rafel). Envíu a provincies.

DINER en 1.a hipoteca y sobre valors, desde'l 3 per 100 anyal, en lloguers, propietaris, industrials y comerciants desde'l 1½ per 100 al mes.

DINER en 2.a hipoteca, usdefruits y parts indivises, y sobre generos, pianos carruatges y tota garantía que convingui. Rambla de Santa Mònica, 4, entressol.

MÁQUINES

PER A FER

GEL

NEVERES

DAVID FERRER I C.A-S. EN C.

PASSEIG DE GRACIA, NÚMERO 94

Barcelona

URALITA ROVIRALTA

PERA TEULADES

ECONÓMIC - INCOMBUSTIBLE - LLEUGER - ETERN

Demàninse mostres, Catàleg y Pressupostos

ROVIRALTA & C.°, ENGINYERS

Plassa Antoni López, número 15, principal. — Teléfon, número 1,664

Direcció telegràfica y telefònica: "URALITA" - Barcelona

Per a tenir èxit en els negocis, es necessari apendre'ls Idiomes Estrangers

Quín concepte li mereixería a vosté un corredor que li presentés els seus productes en un idioma desconegut?

Si no coneix varies llengües, vosté no pot extendre ses relacions comercials a l'estranger.

Les ACADEMIES BERLITZ, li ofereixen tota classe de facilitats per a remeiar aquest desconeixement:

Primer. Un métode d'ensenyança fácil i práctic.
Segón. Professors experts, amb una pronunciació perfecta.
Tercer. Classes colectives.
Quart. Lliçons particulars a l'Academia o al domicili particular dels alumnes.
Quint. Preus accessibles a totes les fortunes.
Sext. Un despatx de traduccions confiats a eminents especialistes.

Nostre prospecte li donará tota classe de detalls i se li enviará de franc.

DEMANI'L VOSTÉ

CLASSES DESDE 5 PTES. MES.—LLIÇÓ DE PROVA DE FRANC

Sucursal Barcelona: Pelai, 58.—Telefon 3,303

Esqueles mortuories

SE REBEN

A l'Administració fins a les deu de la nit — A l'imprempta fins a les tres de la matinada

PREUS Y TAMANY, SEGONS CATALEG

SALUD

Fuerza y Belleza, por medio de la Gimnasia Sueca». Ptas. 1'50. Pídase en todas las librerías.

Decaimiento

No se padece leyendo «La Hoja Popular», que da novelas completas de los mejores autores, por ...

T...

... Pida... Socie... Public... Diputa...

OCA...

la tiene el ... se suscriba ... Colección Po... Ilustrada. Pid... ted muestras g... a la Sociedad G... de Publicaciones... Diputación, 211. ...

GRATIS

se mandan muestras de «Revista de Educación», Sociedad General de Publicaciones. Barcelona.

MERITORIO

es el trabajo de la Sociedad General de Publicaciones, divulgando las obras maestras de la Literatura en su «Hoja Popular». Cada novela completa 20 céntimos. Pídase en los kioscos.

SE VENDE

como pan bendito, LAS FRONDAS. — CANTOS SOMBRIOS, por el exquisito poeta Román de Saavedra. Librerías y Sociedad General de Publicaciones.

Tres años

EN ALEMANIA. «MEMORIAS DE UN PENSIONADO», por el Dr. Agustín Murúa y Valerdi. Sociedad General de Publicaciones.

TORRE

Alto y fuerte como una torre, se conserva uno leyendo «Teoría y práctica de la Gimnasia Respiratoria». Sociedad General de Publicaciones. B...

De...

Obra ... das aqu... persona... aprender... Sociedad... Publicació... lona. Diputa... Mediante el... de un real est... dad remite las... tadas por corre... do acompañadas... te de cada una d...

... usted

desea tener buenos y bonitos regalos? Suscríbase, pues, al periódico titulado «El Hogar y La Moda». Barcelona. Diputación, 211.

Biblioteca

... e interesante se obtiene con las ... que publica Sociedad General de Publicaciones. ...ación, 211. Barcelona. ...ano 3092.

...ios

... sea ... que ... les ...

...es

...ión a ...da con el ...ato del autor. Precio: 1 peseta.

Fuera canas

No las tiene el que lee y practica los consejos contenidos en la hermosa obra LA MEDICINA NATURAL *Los baños de sol, de aire y de luz en casa».* Sociedad General de Publicaciones. Barcelona.

ORO FINO

Pida en todos los kioscos los tomitos de la Biblioteca «Oro fino», que por 20 céntimos, da obras completas de J. Octavio Picón, Larrubiera, Zamacois, Trigo, etc.

Hipotecas

La mejor colocación del dinero es suscribirse a «El Hogar y la Moda». Pida muestra a la Sociedad General de Publicaciones. Diputación, 211. Barcelona.

...lincuencia

... los niños. Causas, remedios, por Victor ...icior y Farré. ...a documentadísima, de verdadera sana divulgación, premiada la «Sociedad Amigos de la Instrucción ... el concurso de 1910. ...setas 2.

MAESTROS

Tenéis el deber de leer la «Revista de Educación», la más completa revista pedagógica que se publica en España. Muestras en la Sociedad General de Publicaciones. — Diputación, 211, Barcelona.

ASÍ

como este anuncio se sobrepone a los demás, así se sobrepone **El Hogar y la Moda** a todas las demás publicaciones de su clase. Porque ninguna otra da, **por dos reales al mes,** lo siguiente:

Un cuaderno semanal de **El Hogar y la Moda.**
Un cuaderno semanal de **Novela,** fina, interesante y moral.
Un cuaderno semanal de **Diccionario Ilustrado.**
Un cuaderno semanal de **Historia General de España**

Es decir, que entre Periódico, Diccionario e Historia, el suscritor recibe

16 cuadernos al mes por 2 reales

Añádase a esto que El Hogar y la Moda da, además,

PATRONES RECORTADOS

y bonitos y prácticos

REGALOS MENSUALES

a que pueden optar todos los suscriptores.

¡¡TODO POR LOS 2 REALES AL MES!!

Si quiere V. recibir unas muestras gratuitas de estas Publicaciones, llene usted el cupón adjunto y mándelo a la

SOCIEDAD GENERAL DE PUBLICACIONES

Diputación, 211. — BARCELONA

advirtiéndole que los que se suscriban ahora, podrán empezar a recibir todas las publicaciones desde el número 1.

D. ____________ que vive en ____________ calle de ____________ n.° ____ piso ____ provincia de ____________, desea recibir muestras gratuitas de El Hogar y la Moda y su Biblioteca.

Artritisme
Dolors
Reumatisme
Gota

Pertorbacions de la Circulació

CURACIÓ RADICAL

PEL

Depuratiu Richelet

PURIFICADOR REGENERADOR | ***DE LA SANG***

EN VENDA:

Totes les Farmacies y Drogueries

Dipositari general pera tota Espanya:

Don Francisco LOYARTE

Sant Ignaci Loiola, 9. — SAN SEBASTIAN

— Laboratori: L. RICHELET, a SEDAN (Fransa) —

MALALTIES DE LA BOCA

PASTILLES NIELK

DE CLORAT DE POTASSA COMPRIMIT. -- Se ven en totes les farmacies

Eficasses contra les **Angines, Crup, Ronquera, Pudor de l'alé, y Inflamacions de la gola.** Les

PASTILLES NIELK

calmen l'irritació produida per l'excessiu ús del tabac y són indispensables a les persones que tan soirir a sa gola un treball fadigós, especialment els oradors y cantants. — Pera evitar imitacions y falsificacions y com a garantia de llegitimitat, exigeixi en cada capsa el sagell (imprès en tinta roja) dels dipositaris

J. Uriach y Comp., Moncada, 20. - Barcelona